

Udskriftsdato: 22. december 2025

VEJ nr 9258 af 27/06/2011 (Historisk)

Vejledning om fleksibel efterløn

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Pensionsstyrelsen, j.nr. 2011-0008199

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 111 af 28/12/2011

Vejledning om fleksibel efterløn

Indledning

I bekendtgørelse nr. 1621 af 13. december 2006 om fleksibel efterløn, som ændret ved bekendtgørelse nr. 752 af 25. juni 2007, bekendtgørelse nr. 354 af 16. maj 2008, bekendtgørelse nr. 870 af 27. august 2008, bekendtgørelse nr. 1277 af 15. december 2008, bekendtgørelse nr. 444 af 28. april 2010, bekendtgørelse nr. 374 af 28. april 2011 og bekendtgørelse nr. 756 af 27. juni 2011, er der fastsat regler om fleksibel efterløn og om efterløn til personer, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse.

I denne vejledning beskrives bekendtgørelsens regler, og nogle af reglerne uddybes med nærmere retningslinjer.

Efterlønsalder

Ifølge § 74, stk. 1, i arbejdsløshedsforsikringsloven er efterlønsalderen 60 år.

Den 1. juli 2009 træder § 74, stk. 2–4 i arbejdsløshedsforsikringsloven i kraft. Herefter vil efterlønsalderen være 60 år for personer, der er født før den 1. januar 1959. Indtil den 31. december 2018 vil efterlønsalderen derfor være 60 år.

For personer, der er født den 1. januar 1959 eller senere, vil efterlønsalderen være 60½ år eller mere. En person, der er født den 1. januar 1959 vil tidligst kunne gå på efterløn den 1. juli 2019.

Der er i bekendtgørelsen taget udgangspunkt i en efterlønsalder på 60 år.

Fortrydelsesordningen

Efter lovens § 75 kan et medlem under visse betingelser fortryde et tidligere fravalg af efterlønsordningen. Det er en betingelse, at der har været en lang tilknytning til arbejdsmarkedet. Efterløn efter fortrydelsesordningen er sekundær i forhold til ordinær efterløn. Det betyder, at man kun kan benytte fortrydelsesordningen, hvis man ikke kan opfylde kravet om betaling af efterlønsbidrag i den ordinære efterlønsordning inden folkepensionsalderen.

For at opnå ret til efterløn efter fortrydelsesordningen skal man tilmelde sig efterlønsordningen senest 15 år før efterlønsalderen i lovens § 74. Medlemmet skal også have indbetalt efterlønsbidrag i mindst 15 år. Det betyder, at hvis man tilmelder sig fortrydelsesordningen på sin 47-års-dag og ikke tidligere har betalt efterlønsbidrag, skal man betale bidrag uafbrudt i 15 år.

Der er udarbejdet nærmere regler om tilmelding til fortrydelsesordningen i bekendtgørelse om betaling af medlems- og efterlønsbidrag til en a-kasse.

Overgang til efterløn efter fortrydelsesordningen kan først ske fra 2022. Efterlønsalderen vil på dette tidspunkt være 62 år.

Overgang til efterløn efter fortrydelsesordningen kan tidligst ske for medlemmer, der er født den 1. juli 1960.

Betingelserne for at opnå ret til efterløn efter § 75, er, at

- 1) medlemmer, der er født 1. juli 1960 til 31. december 1972, har været medlem af en a-kasse uafbrudt fra 1. januar 1997
- 2) medlemmer, der er født 1. januar 1973 eller senere, har været medlem af en a-kasse uafbrudt fra det 24. år (tidligst 1. januar 1997).

Hvis efterlønsalderen er 62 år, skal man være tilmeldt fortrydelsesordningen, senest når man fylder 47 år.

Både fuldtids- og deltidsforsikrede medlemmer kan tilmelde sig ordningen.

Medlemmer, der er født i perioden fra 1. juli 1963 til 31. december 1970, kan tidligst tilmelde sig fortrydelsesordningen 2 år efter fravalget af den ordinære efterlønsordning. Det gælder dog ikke, hvis medlemmet har fået tidligere indbetalte efterlønsbidrag tilbage med den konsekvens, at pågældende ikke vil kunne opfylde anciennitetskravet i lovens § 74 a, stk. 4, ved at melde sig til efterlønsordningen senest den 1. januar 2008. Medlemmer i den nævnte aldersgruppe, der inden fravalget af efterlønsordningen havde ret til bidragsfri perioder, som de ikke har afholdt, kan først begynde at betale efterlønsbidrag efter fortrydelsesordningen, når der efter den 2-årige karenstidperiodes udløb er forløbet en periode, der svarer til de uafholdte bidragsfri perioder.

Fortrydelsesordningen giver ret til efterløn efter de almindelige regler, bortset fra at efterlønsatsen nedsættes med 2 pct. af den højeste dagpengesats for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede for hvert hele års manglende bidragsbetaling. For perioder under et år sker nedsættelsen i forhold til manglende antal hele måneder.

Den skattefri præmie nedsættes med 4 pct. for henholdsvis fuldtids- og deltidsforsikrede for hvert års manglende bidragsbetaling. For perioder under et år sker nedsættelsen i forhold til manglende antal hele måneder.

Til kapitel 1

Til § 1

Personkreds

§ 1 fastlægger personkredsen, der har ret til den fleksible efterløn.

Den 1. juli 2000 blev kravet om bopæl i Danmark som betingelse for ret til efterløn ændret til et krav om bopæl i et EØS-land. Med virkning fra den 1. juni 2001 blev bopælskravet udvidet til også at gælde i Grønland og på Færøerne. Den 1. juni 2002 trådte aftalen mellem EU og Schweiz om fri bevægelighed for personer i kraft. Personer, der vælger at bosætte sig i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, er også omfattet af denne bekendtgørelse. I de tilfælde, hvor der for denne persongruppe er fastsat særlige regler, henvises til bekendtgørelse om udbetaling af efterløn til personer, der bor eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Reglerne om adgang for efterlønsmodtagere til at have ophold, bopæl og arbejde i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne og i Schweiz indebærer blandt andet, at der ikke gælder nogen tidsbegrænsning for ophold i et andet land inden for EØS-området, i Grønland, på Færøerne og i Schweiz. For ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz gælder der fortsat en grænse på højst 3 måneder pr. kalenderår.

Til kapitel 2

Til §§ 2-3

Efterlønsbevis

Reglerne om efterlønsbevis er fastsat i lovens § 74 b.

Beviset sikrer det enkelte medlem retten til at overgå til efterløn på et senere tidspunkt, selv om medlemmet på grund af sygdom eller frihedsberøvelse ikke længere opfylder betingelsen om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis medlemmet senest 3 måneder efter, at medlemmet har modtaget beviset, anmoder om at få opgjort et beregningsgrundlag, herunder mindstesatsen, giver beviset også ret til senere at få efterløn med mindst dette beregningsgrundlag eller satsen på bevistidspunktet.

Et medlem med et efterlønsbevis, som opfylder 2-års-reglen i § 10, har tillige følgende rettigheder:

- 1) at få lempeligere fradrag for pensionsopsparring,

2) at få efterløn med den individuelt beregnede dagpengesats, hvis medlemmets beregningsgrundlag er fastlagt i forbindelse med udstedelsen af beviset, og

3) at optjene timer til den skattefri præmie.

Fra bevistidspunktet skal medlemmet ikke længere indbetale efterlønsbidrag.

Efterlønsbeviset skal være i overensstemmelse med bilag 1 til bekendtgørelsen. A-kassen kan i beviset bruge tiltaleformen De eller du.

A-kassen skal i beviset oplyse, om medlemmet på bevistidspunktet har ret til efterløn med satsen for deltids- eller fuldtidsforsikret. A-kassen skal i efterlønsbeviset enten fastlægge medlemmets beregningsgrundlag, eller oplyse, at medlemmet har ret til at få fastlagt et beregningsgrundlag, hvis medlemmet anmoder om det senest 3 måneder efter modtagelsen af beviset.

Efterlønsbevisets udstedelse

A-kassen træffer som 1. instans afgørelse om retten til efterlønsbevis. A-kassens behandling af sagen om udstedelse af beviset sker på grundlag af a-kassens egne oplysninger og eventuelt medlemmets oplysninger. En afgørelse om afslag på udstedelse af et bevis kan påklages til Arbejdsskadestyrelsen og videre til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

Hvis a-kassen ikke har alle oplysninger til brug for udstedelsen af efterlønsbeviset, skal a-kassen anmode medlemmet om de manglende oplysninger med en frist på 3 måneder, der tidligst kan løbe fra medlemmets 60-års-dag. Der kan fx være tale om oplysninger om opfyldelse af beskæftigelseskravet.

Der er i § 2, stk. 3, sidste punktum åbnet mulighed for, at a-kassen i ganske særlige tilfælde kan forlænge 3-måneders-fristen i op til yderligere 3 måneder. Forlængelse kan ske, hvis det er umuligt eller særdeles vanskeligt for medlemmet at overholde fristen, fx hvis en selvstændig erhvervsdrivende har vanskeligt ved at dokumentere beskæftigelseskravet, eller hvis der skal skaffes oplysninger fra udenlandske arbejdsgivere.

Efterlønsbeviset har tidligst virkning fra det tidspunkt, hvor medlemmet opfylder alle betingelserne.

Når a-kassen sender beviset til medlemmet, skal den samtidig sende en opgørelse over de elektronisk indberettede pensionsoplysninger. Medlemmet skal herefter oplyse yderligere pensionsordninger, medlemmet har, og som ikke fremgår af opgørelsen, samt om fejl i opgørelsen. A-kassen har ikke pligt til af egen drift at lave en beregning af, hvilken betydning pensionerne har for efterlønnen, men hvis medlemmet anmoder om en sådan beregning, skal a-kassen lave den.

Ved udstedelsen af et efterlønsbevis skal der ikke ske indplacering af medlemmet, og det er ikke en betingelse, at medlemmet på bevistidspunktet har bopæl i Danmark. Alle øvrige betingelser for efterløn, herunder medlemskab af en dansk a-kasse, skal være opfyldt.

A-kassen skal sikre sig, at medlemmet på bevistidspunktet i øvrigt opfylder alle betingelserne for at få efterlønsbevis, og at der foreligger dokumentation for forsikringskategori, medlemsanciennitet, betaling af kontingent, samt at medlemmet opfylder beskæftigelseskravet efter lovens § 53 eller har dagpengeret efter lovens § 55.

Et medlem, der ønsker at medregne beskæftigelses- eller forsikringsperioder fra udlandet til at opfylde betingelserne for efterløn med arbejde fra udlandet, skal opfylde de særlige regler om ret til efterløn for medlemmer, der har haft forsikrings- eller beskæftigelsesperioder i udlandet, i Grønland eller på Færøerne.

A-kassen skal sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering på bevistidspunktet kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Hvis medlemmets manglende rådighed skyldes, at medlemmet fx holder fri for egen regning, holder ferie, modtager støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, jf. lovens § 74 a, stk. 10, vil det dog ikke udelukke, at beviset kan udstedes med bevistidspunkt fra den pågældende dag.

Rådighedskravet for medlemmer med bopæl i udlandet

Har medlemmet bopæl i udlandet, skal a-kassen sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering ville kunne anses for at stå til rådighed for det danske arbejdsmarked, hvis medlemmet havde ophold i Danmark. Vurderingen skal foretages såvel i forbindelse med udstedelse af efterlønsbevis som på tidspunktet for overgang til efterløn og skal foretages i forhold til det enkelte medlems aktuelle situation.

Er der fx tale om et medlem, som er i arbejde i udlandet, eller som er udrejst til udlandet, fordi medlemmets ægtefælle eller samlever har overtaget arbejde i det pågældende land, vil der som udgangspunkt ikke være tvivl om medlemmets rådighed, medmindre medlemmets oplysninger eller sagens omstændigheder i øvrigt måtte skabe en sådan tvivl. Det samme gælder grænsegængere mv., som fx har bopæl i et andet EØS-land og beskæftigelse i Danmark.

Modsat kan der være tvivl om rådigheden i tilfælde, hvor et medlem er udrejst, og hvor udrejsen ikke er begrundet i medlemmets eller ægtefællens eller samleverens arbejdsmæssige forhold. I disse tilfælde bør der foretages en nærmere undersøgelse af årsagen til medlemmets udrejse. I vurderingen kan fx indgå, om medlemmet må anses for varigt at have trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, eller om medlemmet midlertidigt holder fri for egen regning med hensigt om igen at stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet. Er medlemmet i ledighedsperioder tilmeldt den offentlige arbejdsanvisning i bopælslandet, kan dette tillægges vægt i forbindelse med rådighedsvurderingen.

Rådighedsvurderingen skal foretages på grundlag af reglerne i bekendtgørelse om rådighed.

Det kan i nogle tilfælde være vanskeligt eller umuligt at indhente oplysninger fra arbejdsgivere, offentlige myndigheder mv. i udlandet, som kan understøtte medlemmets oplysninger om rådigheden. Der vil derfor kunne stilles særlige krav til, at medlemmet selv bidrager med den fornødne dokumentation for, at rådighedsbetingelserne er opfyldt. Herunder kan det kræves, at medlemmet fx sørger for autoriseret oversættelse af dokumenter, som kan have betydning for rådighedsvurderingen. Vurderer a-kassen på grundlag af fx viden om tidligere sygdomsforløb, varigheden af medlemmets udlandsophold eller årsagen til udlandsopholdet, at der er behov for en personlig samtale med medlemmet, kan a-kassen stille krav om, at medlemmet deltager i en sådan samtale i a-kassen.

Forlængede dagpenge mv.

Medlemmer, der i kraft af særlige regler har ret til efterløn netop ved det 60. år, herunder et medlem, der har ret til dagpenge efter de særlige regler om forlængede dagpenge til de 55 – 59-årige, jf. § 6, stk. 1, i lov nr. 1540 af 20. december 2006 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om påligning af indkomstskat til staten, eller som har ret til efterløn efter § 74 a, stk. 8, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., kan få et bevis. Hvis medlemmet går direkte på efterløn på 60-års-dagen, skal medlemmet ikke have et bevis. Hvis medlemmet ikke går på efterløn på 60-års-dagen, skal man være opmærksom på, at medlemmet ved den senere overgang til efterløn skal have optjent et nyt beskæftigelseskrav for at have ret til at gå på efterløn.

Særlige forhold, som ikke hindrer udstedelsen af efterlønsbevis

Et medlem, der på bevistidspunktet er i beskæftigelse som lønmodtager eller udøver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, vil ikke være udelukket fra at få et bevis, selv om medlemmet som følge heraf ikke kan anses for at være dagpengeberettiget.

Et medlem, der er omfattet af en konflikt, er ikke udelukket fra at få et efterlønsbevis.«

Et medlem, der udøver bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed, er ikke udelukket fra at få et efterlønsbevis, uanset om pågældende efter de gældende regler ikke kan modtage dagpenge under ledighed.

Et medlem, der modtager social pension, eller hvor der for medlemmet er rejst sag om social pension, og som vil være dagpengeberettiget under ledighed, vil ligeledes kunne opnå beviset. Ved overgangen til

efterløn skal medlemmet fortsat kunne være berettiget til efterløn i forhold til reglerne om efterløn og social pension.

Beregningsgrundlaget

Efterlønsbeviset sikrer ikke i sig selv medlemmet en bestemt efterlønssats. Men medlemmet kan senest 3 måneder efter, at den pågældende har modtaget beviset, anmode om at få opgjort sit beregningsgrundlag på bevistidspunktet. I så fald bliver beregningsgrundlaget en del af beviset. Herved sikres, at medlemmet ikke får en ringere sats, hvis medlemmet i den mellemliggende periode får en lønnedgang.

I forbindelse med udstedelsen af efterlønsbeviset har a-kassen dog også mulighed for at fastlægge medlemmets beregningsgrundlag. Dette kan ske ved at a-kassen forud for udstedelsen af beviset af egen drift indhenter oplysninger til brug for beregningsgrundlaget – fx i forbindelse med indhentelse af oplysninger fra indkomstregistret til brug for beregning af beskæftigelseskravet. Hvis a-kassen har fastlagt beregningsgrundlaget ved udstedelsen af efterlønsbeviset, skrives beregningsgrundlaget ind i beviset.

Det skal fremgå af beviset, om medlemmet på bevistidspunktet har ret til efterløn med satsen for deltids- eller fuldtidsforsikrede.

Opgørelsen af beregningsgrundlaget og beregningen af en dagpengesats for medlemmet sker på baggrund af de gældende regler for beregning af dagpenge for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, jf. lovens § 51, stk. 1, 2 eller 4, eller bekendtgørelse om kombinationsforsikring.

Ved opgørelsen af beregningsgrundlaget skal a-kassen opgøre medlemmets hidtidige, daglige arbejdsfortjeneste på bevistidspunktet.

Hvis et medlem tidligere har fået opgjort et beregningsgrundlag, skal betingelserne for at få foretaget en ny beregning være opfyldt på bevistidspunktet. For et medlem, der ikke opfylder betingelserne for at få foretaget en ny beregning, skal a-kassen anvende det senest forudgående beregningsgrundlag med tillæg af alle senere satsreguleringer.

Hvis et medlem opfylder betingelserne herfor, kan medlemmet, i stedet for et egentligt beregningsgrundlag, få mindst den særlige mindstesats for lønmodtagere eller selvstændige efter lovens § 51, stk. 4. A-kassen skal i så fald oplyse om størrelsen af den aktuelle mindstesats på bevistidspunktet. Det samme gør sig gældende for et medlem, der har ret til dagpenge for nyuddannede efter lovens § 51, stk. 2.

Et medlem, der på bevistidspunktet har ret til efterløn med en sats som fuldtidsforsikret, skal også ved overgangen til efterløn kunne opfylde betingelserne for at få efterløn som fuldtidsforsikret for at få denne sats.

Selv om medlemmet har fået opgjort et beregningsgrundlag på bevistidspunktet, kan medlemmet ved den faktiske overgang få foretaget en beregning. Hvis denne beregning giver en lavere sats, udbetales efterlønnen med satsen på bevistidspunktet. Der henvises til de gældende regler for beregning af arbejdsfortjenesten for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende.

Til kapitel 3

Til §§ 4 - 9

Indledning

I kapitel 3 i bekendtgørelsen er der fastsat regler om a-kassens opgørelse af et medlems pensioner mv.

Hvis medlemmet overgår til efterløn inden opfyldelse af 2-års-reglen, skal medlemmet oplyse, om der er sket indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 7, efter 60-års-dagen.

Et medlem, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse er ikke omfattet af reglerne i lovens § 74 j om pensioner. Der henvises til bekendtgørelsens kapitel 15.

Skatteministeriet, SKAT og Pensionsstyrelsen fastsætter regler for, hvilke pensionsinstitutter mv., der har pligt til at afgive pensionsoplysninger, samt hvilke pensioner mv. det drejer sig om. Der er også fastsat regler for, hvordan pensioner mv. skal opgøres og i hvilken form, oplysningerne skal afgives. Elektronisk afgivelse af oplysninger om pension mv. skal ske til SKAT, der i elektronisk form sender dem til Pensionsstyrelsen. Pensionsstyrelsen sender herefter oplysninger på det enkelte medlem ud til den a-kasse, hvor pågældende er medlem.

Der henvises derfor også til det nærmere indhold af følgende regler og vejledninger:

- 1) Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 1032 af 24. oktober 2005 om indberetning af værdien af pensionsordninger mv. til brug for opgørelse af fradrag i efterløn, delpension og fleksydelse. Bekendtgørelsen fastsætter, hvem der har pligt til at foretage edb-indberetning af pensioner, hvilke pensionsordninger, samt i hvilken form, tidspunktet og med hvilken værdi pensionsordningen skal afleveres.
- 2) SKATs vejledning om indberetning af pensionsrettigheder (PERE). Seneste vejledning gælder fra 12. oktober 2010. Vejledningen behandler regler om indberetningspligt og retter sig til de oplysningspligtige og indeholder blandt andet en beskrivelse af de tre særlige metoder for at opgøre pensioner.
- 3) Pensionsstyrelsens edb-tekniske vejledning om Pensionsstyrelsens overførsel af elektronisk indberettede pensioner mv. til a-kasserne til brug for opgørelse af fradrag i efterløn.

Hvilke pensionsinstitutter mv. skal afgive oplysninger

Alle danske pensionsinstitutter mv. skal efter lovens § 74 i afgive oplysninger om pensioner mv. for medlemmer, der fylder 60 år.

Eksempler på pensionsinstitutter mv., der elektronisk indberetter oplysninger til brug for a-kasserne:

- 1) Livsforsikringsselskaber, der driver virksomhed i Danmark.
- 2) Tværgående pensionskasser under dansk tilsyn.
- 3) Statstjenestemænd (Økonomistyrelsen).
- 4) Kommunale tjenestemandspensioner i Danmark.
- 5) Lønmodtagernes Dyrtdsfond.
- 6) Pengeinstitutter og godkendte institutter vedrørende rateopsparing og opsparing i pensionsøjemed i Danmark.
- 7) Firmapensionskasser under dansk tilsyn.

Eksempler på ordninger, hvor medlemmet selv skal oplyse om pensioner mv.:

- 1) Ordninger i udenlandske livsforsikringsselskaber.
- 2) Pension fra udenlandske arbejdsgivere.
- 3) EU-pensioner, FN-pensioner og lign.
- 4) Uafdækkede pensioner til direktører.
- 5) Særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser.
- 6) Folketings-, minister- og borgmesterspensioner.

Alle indberettede oplysninger skal altid suppleres af medlemmets egne oplysninger på tro og love om ordninger, fx i udlandet, der ikke kan indberettes automatisk, samt om eventuelle ændringer i det indberettede. Det gælder også, selvom et medlem først kan få efterlønsbevis eller gå på efterløn på et senere tidspunkt.

Hvilke ordninger er omfattet af opgørelsespligten

Der skal ske opgørelse af alle pensioner, der er omfattet af afsnit 1 i pensionsbeskatningsloven. Det vil sige, at man som udgangspunkt skal opgøre alle pensionsordninger mv., hvor bidrag eller præmier enten er fradragsberettigede eller som er omfattet af ret til at se bort fra indkomsten. Efter lovens § 74 j, stk. 2, er visse pensioner undtaget. Det drejer sig fx om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Den

særlige pensionsopsparing (SP), invalidepension og visse pensioner til efterlevende ægtefælle, samlever eller børn.

Alle pensionsordninger skal indgå i opgørelsen, uanset om det er aftalt, at ordningen skal komme til udbetaling i perioden med efterløn eller ej. Det gælder, uanset om pensionerne kan hæves i perioden med efterløn. Der skal således også ske opgørelse af pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, selvom disse ikke kommer til udbetaling i perioden med efterløn.

Følgende pensionsordninger (privattegnede såvel som ordninger i ansættelsesforhold), vil herefter skulle indgå i opgørelsen:

- 1) Alderspensionsordninger med løbende udbetalinger.
- 2) Rateforsikringer i pensionsøjemed.
- 3) Kapitalforsikringer i pensionsøjemed.
- 4) Rateopsparing i pensionsøjemed.
- 5) Opsparing i pensionsøjemed.
- 6) Indeksordninger og indekstrakter.
- 7) Opsparing i Lønmodtagernes Dyrtdsfond.
- 8) Tilsvarende udenlandske pensionsordninger.

Til § 4

A-kassens samlede opgørelse af pensioner

Hvis medlemmet ikke har afgivet oplysninger om pensioner i forbindelse med udstedelsen af efterlønbeviset, skal medlemmet ved overgang til efterløn inden opfyldelse af 2-års-reglen skriftligt erklære, at pensionsopgørelsen er korrekt.

Når det drejer sig om pensioner, som enten er oplyst elektronisk, jf. § 6, eller manuelt via medlemmet, jf. § 7, skal a-kassen ikke selv vurdere, om pensionen er livsvarig eller ikke. A-kassen skal heller ikke vurdere, hvordan de enkelte pensioner, der skal medføre fradrag, nærmere skal opgøres i forbindelse med pensionsindberetningen. Den opgave varetages af pensionselskaberne mv. Oplysningerne vil være af en sådan karakter, at a-kassen umiddelbart kan lægge dem til grund.

Til § 5

Efter § 15 A i Skatteministeriets lov om beskattningen af pensionsordninger mv. (pensionsbeskatningsloven) kan en tidligere selvstændig erhvervsdrivende, der er fyldt 55 år, indbetale til en pensionsordning efter særlige, fordelagtige skatteregler.

Indbetalinger, som er sket inden det fyldte 60. år, indgår i a-kassens samlede pensionsopgørelse på 60-års-dagen, jf. § 4, stk. 1. Enhver indbetaling til en pensionsordning inden det fyldte 60. år skal således behandles efter de almindelige regler, som gælder for indberetning og ekstraordinære indbetalinger indtil det fyldte 60. år, jf. § 4 og § 6, stk. 2-6.

§ 5 sikrer, at indbetalinger til en § 15 A-pension efter det fyldte 60. år, jf. lov om arbejdsløshedsforsikring mv. § 74 j, stk. 7, kommer til at indgå i den pensionsformue, som ligger til grund for beregning af fradrag i medlemmets efterløn. På denne måde er medlemmer i relation til beregning af fradrag for indbetaling til en § 15 A-pension stillet ens, uanset om indbetalingen sker før eller efter det fyldte 60. år.

A-kassen skal foretage en ny pensionsopgørelse, hver gang et medlem indbetaler til en § 15 A-pension efter det fyldte 60. år. Den nye opgørelse foretages på baggrund af pensionsformuen ved 60-års-opgørelsen samt eventuelle senere indbetalinger. A-kassen skal dog kun foretage en ny opgørelse, hvis indbetaling til pensionen kan have betydning for medlemmets efterløn. Derfor skal a-kassen ikke foretage en ny opgørelse, hvis medlemmet på tidspunktet for indbetaling opfylder 2-års-reglen i § 10.

At den nye opgørelse tager udgangspunkt i den pensionsopgørelse, som a-kassen har foretaget på 60-års-dagen, betyder, at et medlems ekstraordinære indbetalinger (før det fyldte 60. år) under mindstegrænsen i § 6, stk. 4, ikke skal medregnes i den nye opgørelse.

Et medlem har pligt til at holde a-kassen underrettet om indbetaling til en § 15 A-pension efter det fyldte 60. år. Hvis et medlem ikke har modtaget en ny pensionsopgørelse inden rimelig tid efter indbetaling til en pension, har medlemmet pligt til at rette henvendelse til a-kassen for at få afklaret, om pensionen er korrekt indberettet.

Ved enhver indbetaling på en § 15 A-pension efter det fyldte 60. år, som kan have betydning for medlemmets efterløn, kan a-kassen udfærdige en revideret pensionsopgørelse. A-kassen kan i den forbindelse oplyse medlemmet om, hvilken betydning pensionsindbetalingen har eller får for størrelsen af den udbetalte efterløn.

Til § 6

Særligt om edb-indberettede oplysninger om pensioner mv. ved det fyldte 59 ½. år

Pensionsstyrelsen overfører automatisk de edb-indberettede oplysninger om værdien ved det fyldte 59 ½. år af pensioner mv. til a-kassen. Se nærmere herom i den særlige edb-tekniske vejledning fra Pensionsstyrelsen.

Oplysningerne fra Pensionsstyrelsen bygger på, at pensionsinstitutter mv. automatisk skal foretage edb-indberetning af pensioner. Det skal ske månedligt til SKAT ved udgangen af den kalendermåned, der følger efter den kalendermåned, hvor ejeren af pensionsordningen bliver 59 ½ år. For eksempel skal der ske indberetning ultimo maj måned 2005 for et medlem, der fylder 60 år i oktober 2005. Se nærmere herom i SKATs vejledning.

De nævnte pensionsinstitutter mv. skal indberette pensionsværdier ud fra tre opgørelsesmetoder. Det drejer sig om følgende:

Metode 1:

Den beregnede årlige, livsvarige ydelse ved udbetaling fra det 60. år. Det vil sige, at der ved det 59 ½. år sker en fremskrivning til det 60. år ud fra kendte forhold i henhold til pensionsaftalen mv.

Metode 2:

Depotet ved det fyldte 59 ½. år inklusiv forrentning og aftalte bidrag frem til det 60. år. Det vil sige, at der sker en fremskrivning til det 60. år ud fra kendte forhold i henhold til pensionsaftalen mv.

Metode 3:

Depotet ved det fyldte 59 ½. år. Der sker ikke som ved Metode 1 og 2 fremskrivning, men opgørelse ud fra aktuel værdi ved det 59 ½. år.

Metode 1 gælder for ordninger, hvor der er aftalt en løbende livsvarig ydelse, mens Metode 2 og 3 gælder øvrige ordninger. Forsikrings- og pensionsselskaber mv. vil anvende Metode 1 eller 2, mens Metode 3 anvendes af pengeinstitutter.

Pensionsinstitutter mv. skal kun foretage én indberetning om pension. Dette gælder dog ikke, hvis der er tale om en direkte fejl eller mangel i den indberettede oplysning. I så fald vil a-kassen modtage rettelser i elektronisk form. Der henvises til Pensionsstyrelsens edb-tekniske vejledning.

Overførslen af oplysninger via edb fra Pensionsstyrelsen til den enkelte a-kasse sker på baggrund af oplysninger om det enkelte medlem i RAM-registret.

Hvis a-kassen, efter at et medlem har fået efterlønsbevis eller er overgået til efterløn, får oplysning via edb om en rettelse på grund af fejl eller mangler, skal a-kassen altid orientere medlemmet herom og sikre sig, at rettelserne ikke medfører fejludbetaling af efterløn. Hvis der allerede er sket fejludbetaling, skal a-kassen træffe afgørelse over for medlemmet efter de gældende regler.

Er der i øvrigt brug for, at a-kassen skal foretage ændring i forhold til de elektronisk indberettede værdier af pensionsordninger, skal det ske på baggrund af oplysninger fra medlemmet, der - eventuelt i samarbejde med a-kassen - i konkrete tilfælde kan indhente nye supplerende oplysninger fra et pensionsinstitut.

Opgørelsen af værdien ved det fyldte 59 ½. år af pensioner bygger på, at et medlem i perioden op til det fyldte 60. år fortsætter sine ordinære faste aftalte indbetalinger. Det gælder ordninger, hvor arbejdsgiveren indbetaler enten en fast sum eller en fast procentdel som led i et ansættelsesforhold, og hvor medlemmet har en normal forventelig lønudvikling. Det gælder også private ordninger i forsikringsselskaber eller pensionskasser, hvor der fx er aftalt indbetaling af en fast sum, der fremsendes via en betalingservice.

Ekstraordinære indbetalinger

Et medlem skal altid på tro og love oplyse over for a-kassen, om der i perioden fra den elektroniske indberetning af pensioner og indtil datoen, hvor medlemmet er fyldt 60 år, er sket ekstraordinære indbetalinger til pension mv., jf. nedenfor.

Hvis et medlem i tiden fra opgørelsen af det elektronisk indberettede beløb ved det 59 ½. år og indtil datoen, hvor medlemmet er fyldt 60 år, foretager ekstraordinære indbetalinger til allerede bestående eller nye ordninger, som tilsammen er højere end grænsebeløbet (på 46.000 kr. i 2011), skal depotet for den eller de berørte pensioner forhøjes med den fulde indbetaling til ordningen. Hvis der er tale om en pension med en årlig livsvarig ydelse, skal pensionen gøres op på ny med beløbet ved det fyldte 60. år.

Grænsebeløbet reguleres årligt med virkning fra den 1. januar. Grænsebeløbet er det beløb, der gælder på medlemmets 60-års-dag.

Hvis et medlem ikke har foretaget ekstraordinære indbetalinger, skal et medlem skriftligt på tro og love erklære dette over for a-kassen.

Hvis et medlem erklærer at have indbetalt, hvad der svarer til ekstraordinære indbetalinger, skal a-kassen have oplysninger om beløbet. Hvis summen af de indbetalte ekstraordinære beløb tilsammen ikke er over grænsebeløbet, skal der dog ikke ske nogen regulering af den eller de elektronisk indberettede pensioner.

Det afhænger normalt af den konkrete pension, hvordan et medlem skal give oplysning til a-kassen om en ekstraordinær indbetaling. Det kan fx være i form af et kontoudtog fra et pengeinstitut, en erklæring fra en pensionskasse eller en ny opgørelse fra pensionsinstituttet ved det fyldte 60. år.

Hvis et medlem er i tvivl om, hvorvidt der er foretaget en ekstraordinær indbetaling eller størrelsen af indbetalinger i perioden indtil datoen, hvor medlemmet er fyldt 60 år, må medlemmet indhente de nødvendige oplysninger fra det eller de pågældende pensionsinstitutter.

A-kassen skal herefter ud fra medlemmets oplysninger ændre opgørelsen af den eller de elektronisk indberettede pensioner mv., og skal lægge den ny justerede værdiopgørelse til grund for beregningen af fradrag for pension i efterløn.

Følgende anses for ekstraordinære indbetalinger

1. Indbetalinger til ordninger med særlige, livsvarige ydelser, som i øvrigt indberettes med årlig livsvarig ydelse ved det 60. år (Metode 1).

Der sker ved indberetningen fremskrivning til det 60. år i henhold til kendte forhold, fx aftalte bidrag mv. En ekstraordinær indbetaling er derfor en indbetaling, som går ud over det aftalte, og som ikke var pensionsinstituttet bekendt på indberetningstidspunktet. Det kan bl.a. være en indbetaling på baggrund af lønforhøjelse, som fx ikke følger af overenskomsten på området; forhåndsindbetaling i forbindelse med fratrædelse af pensionsbidrag, som går flere år frem i tiden; indbetaling af fx skattepligtig del af fratrædelsesgodtgørelse, hvor den skattefrie del vælges udbetalt straks.

2. Indbetalinger til andre ordninger, som i øvrigt indberettes med størrelse af depot ved det 59 ½. år inkl. forrentning og aftalte bidrag frem til det 60. år (Metode 2).

Der foretages som ved Metode 1 fremskrivning ud fra kendte forhold. Ekstraordinære indbetalinger er derfor indbetalinger, som går ud over det aftalte, og som ikke var pensionsinstituttet bekendt på indberetningstidspunktet. Det vil sige som omtalt under pkt. 1.

3. Indbetalinger til ordninger, som i øvrigt indberettes som størrelsen af depot ved det 59 ½. år, men uden fremskrivning (Metode 3).

Der sker ikke fremskrivning til det 60. år som ved Metode 1 og 2 ved indberetningen, men alene indberetning på baggrund af opgørelse efter aktuel værdi ved det 59 ½. år. Ekstraordinære indbetalinger er derfor indbetalinger efter det tidspunkt (59 ½ år), hvor pengeinstituttet opgjorde værdien af ordningen. Det gælder fx for kapitalpension i en bank. Det gælder også, uanset medlemmet eller arbejdsgiveren fortsætter med den samme indbetaling som hidtil.

4. Indbetalinger til ordninger, der er nyoprettede efter det 59 ½. år.

Ekstraordinære indbetalinger er indbetalinger til ordninger, der er nyoprettede efter 59 ½ år, og som derfor ikke har kunnet indberettes automatisk.

Det er dog ikke en ekstraordinær pensionsindbetaling, hvis et medlem ved en bodeling får overført en allerede bestående pension fra en ægtefælle i tiden fra det 59 ½. år indtil det 60. år.

Til § 7

Generelt om at oplyse alle pensioner, som ikke indberettes elektronisk

Et medlem, som har fået sine pensioner indberettet elektronisk efter § 6, skal altid på tro og love afgive oplysning om eventuelle udenlandske pensionsforhold eller andre pensioner, som ikke er indberettet via edb til a-kassen. Pensionen skal oplyses med værdien ved det fyldte 60. år.

Et medlems oplysninger om pensioner, der ikke indberettes elektronisk, skal suppleres med alle nødvendige oplysninger. Om fornødent skal medlemmet selv sørge for en dansk oversættelse af oplysninger om pensionen, jf. principperne om at afgive dokumentation fra andre EØS-lande.

Pensionsordninger mv., som et medlem typisk selv skal oplyse om:

- 1) Ordninger i udenlandske livsforsikringsselskaber,
- 2) pension fra udenlandske arbejdsgivere,
- 3) EU-pensioner, FN-pensioner og lign.,
- 4) uafdækkede pensioner til direktører,
- 5) særskilte lovregulerede pensionsordninger, fx for lodser, og
- 6) folketings-, minister- og borgmesterspensioner.

Et medlem kan i tiden fra det 59 ½. år til det 60. år få overført en allerede bestående pension fra en ægtefælle i forbindelse med en bodeling eller lignende. Da denne pension ikke er indberettet elektronisk på medlemmet, skal pensionen altid oplyses af medlemmet selv efter reglen i § 7.

Til § 8

Pensionsinstitutter mv. skal for alle medlemmer indberette oplysninger til SKATs system (PERE) om indbetaling på en pensionsordning som nævnt i lovens § 74 j, stk. 7, jf. lovens § 74 j, stk. 8. Indberetning foretages efter de gældende regler om automatisk indberetning via edb. Pensionsinstitutter mv. skal indberette indbetalinger til de nævnte ordninger medfølgende særskilte koder for opgørelser.

Metode 4:

Ordninger med løbende livsvarige ydelser. Pensionsinstitutter mv. indberetter den beregnede livsvarige årlige ydelse fra indbetalingsdatoen. Har medlemmet indbetalt til en eksisterende pensionsordning med

løbende livsvarig ydelse, vil pensionsinstitutter mv. alene indberette det tillæg, som skal lægges til den eksisterende ordnings beregnede livsvarige årlige ydelse.

Metode 5:

Ordninger, som kan opgøres med en depotværdi. Pensionsinstitutter mv. indberetter alene værdien af den pågældende indbetaling.

Pensionsstyrelsen henviser i øvrigt til principperne i SKATs vejledning om indberetning af pensionsretigheder (PERE).

Eksempler:

1) En tidligere selvstændig erhvervsdrivende er overgået til efterløn ved det fyldte 60. år uden fradrag for pension. Et år efter opretter og indbetaler medlemmet 1.000.000 kr. på en pensionsordning med løbende livsvarige udbetalinger, svarende til en beregnet livsvarig årlig ydelse på 50.000 kr.

A-kassen vil efter indbetalingen af de 1.000.000 kr. modtage en elektronisk indberetning på 50.000 kr. med kode 4 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 7. Tidspunktet for indbetalingen af de 1.000.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Medlemmets pensionsformue skal opgøres til 50.000 kr.

2) En selvstændig erhvervsdrivende har ved det fyldte 60. år fået opgjort sin pensionsordning med løbende livsvarige udbetalinger til en beregnet årlig livsvarig ydelse på 40.000 kr. Medlemmet har i perioden fra 59 ½-års-indberetningen til det fyldte 60. år ekstraordinært indbetalt 30.000 kr. til ordningen. Et år efter, at medlemmet som 60-årig er overgået til efterløn, indbetaler medlemmet 500.000 kr. til ordningen, svarende til en beregnet årlig ekstra livsvarig ydelse på 25.000 kr.

A-kassen vil efter indbetalingen af de 500.000 kr. modtage en elektronisk indberetning på 25.000 kr. med kode 4 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 7. Tidspunktet for indbetalingen af de 500.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Medlemmets pensionsopgørelse vil udgøre 65.000 kr. (40.000 kr. + 25.000 kr.).

3) En tidligere selvstændig erhvervsdrivende har ved det fyldte 60. år fået opgjort sin pensionsordning til en depotværdi på 500.000 kr. Medlemmet har i perioden fra 59 ½-års-indberetningen til det fyldte 60. år ekstraordinært indbetalt 30.000 kr. til ordningen. Et år efter, at medlemmet som 60-årig er overgået til efterløn, indbetaler medlemmet 50.000 kr. til ordningen.

A-kassen vil efter indbetalingen af de 50.000 kr. modtage en elektronisk indberetning på 50.000 kr. med kode 5 som opgørelsesmetode, der indikerer, at der er tale om en indbetaling efter lovens § 74 j, stk. 7. Tidspunktet for indbetalingen af de 50.000 kr. vil fremgå i feltet »opgørelsesdato«, som vil være lig »indbetalingsdatoen«. Medlemmets pensionsformue skal opgøres til 550.000 kr. (500.000 kr. + 50.000 kr.).

Alle eksempler er baseret på abstrakte tal.

Til § 9

Når en pension enten er oplyst elektronisk, jf. § 6, eller manuelt via medlemmet, jf. § 7, skal a-kassen ikke selv gå ind i at vurdere, om pensionen kan anses for livsvarig eller ikke. A-kassen skal heller ikke vurdere, hvordan værdien af de enkelte pensioner, der skal medføre fradrag, nærmere er opgjort i forbindelse med pensionsindberetningen. Den opgave varetages af pensionsselskaberne mv.

Selv om a-kassen ikke kan vurdere, om opgørelsen er foretaget korrekt i pensionsinstituttet, kan der være forhold, som a-kassen bør være behjælpelig med at undersøge, inden medlemmet indgiver klage til pensionsinstituttet. Det kan være fejl, som ligger uden for pensionsinstituttets regi.

Hvis et medlem fortsat ønsker at klage over de nævnte forhold, som a-kassen ikke kan tage stilling til, skal medlemmet rette henvendelse til det pågældende pensionsinstitut.

Der kan dog opstå tvivl eller uenighed mellem medlemmet og a-kassen, om en pension skal anses for at være et led i et ansættelsesforhold, og dermed eventuelt medføre fradrag i efterlønnen efter § 21. I den anledning kan der være grund til, at medlemmet kontakter sit pensionsinstitut eller sin tidligere arbejdsgiver for bedst muligt at kunne fremlægge nærmere dokumentation herom. Det kan være forsikringspolice, medlemmets ansættelsesaftale eller overenskomsten. A-kassen skal på det grundlag træffe afgørelse ud fra reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

Til kapitel 4

Til § 10

2-års-reglen

Medlemmer, der udskyder overgangen til efterløn, får adgang til at opnå en række særlige rettigheder, jf. reglerne herom i lovens § 74 m.

For at opnå disse rettigheder skal medlemmet have fået udstedt et efterlønsbevis og udskyde overgangen til efterløn i mindst 2 år efter bevistidspunktet. Medlemmet skal efter bevistidspunktet have fået indberettet mindst 3.120 løntimer, hvilket svarer til 2 års beskæftigelse med gennemsnitligt 30 timer pr. uge. For deltidsforsikrede er kravet på mindst 2.496 løntimer, svarende til 2 års beskæftigelse med gennemsnitligt 24 timer pr. uge. Det er en betingelse for at kunne opfylde 2-års-reglen, at medlemmet ikke har fået udbetalt delpension i perioden. Det er medlemmets forsikringsstatus på tidspunktet for udstedelsen af efterlønsbeviset, som er afgørende for, om medlemmet skal opfylde beskæftigelseskravet for fuldtids- eller deltidsforsikrede.

Et medlem, der driver selvstændig virksomhed, skal for at opfylde 2-års-reglen have drevet virksomheden i væsentligt omfang i 104 uger.

Et medlem, der har arbejdet med både selvstændig virksomhed i væsentligt omfang og med lønarbejde, kan i de uger, hvor medlemmet ikke driver selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, medregne indberettede løntimer til opfyldelse af beskæftigelseskravet i 2-års-reglen. Der kan medregnes en uges lønarbejde til opfyldelse af beskæftigelseskravet på 104 uger, hver gang medlemmet har fået indberettet 30 løntimer til indkomstregistret.

Eksempel 1:

Medlem M, som på bevistidspunktet er fuldtidsforsikret, har arbejdet 94 uger i selvstændig virksomhed i væsentligt omfang efter udstedelsen af efterlønsbeviset. For at beregne de nødvendige løntimer til at opfylde 2-års-reglen, reduceres kravet om de 104 uger med de udførte 94 uger svarende til 10 ugers lønarbejde à 30 timer. Medlemmet skal derfor have indberettet mindst 300 løntimer (30 timer gange 10 uger) for at opfylde 2-års-reglen.

Eksempel 2:

Medlem M, som på bevistidspunktet er fuldtidsforsikret, har arbejdet 100 uger med selvstændig virksomhed i væsentligt omfang og har fået indberettet 60 løntimer i perioden fra efterlønsbeviset til overgangen til efterløn. Medlemmets 100 uger med selvstændig virksomhed reducerer kravet til løntimer til et omfang, der svarer til 4 ugers lønarbejde à 30 timer for at opfylde 2-års-reglen. Da medlemmet kun havde fået indberettet 60 løntimer, kræves der yderligere 60 løntimer, før medlemmet opfylder 2-års-reglen.

Eksempel 3:

Medlem M, som på bevistidspunktet er deltidsforsikret, har lønarbejde i 20 timer om ugen i 6 måneder efter bevisdatoen. Medlemmet har for denne periode fået indberettet i alt 519,60 løntimer. Medlemmet ophører herefter med lønarbejdet og starter selvstændig virksomhed, som medlemmet driver i væsentligt omfang. Medlemmet skal for at opfylde beskæftigelseskravet i 2-års-reglen opfylde beskæftigelseskravet for selvstændige erhvervsdrivende. Lønarbejdet udgør i den forbindelse 21 uger ($519,60 : 24$), og

medlemmet skal derfor have 83 uger med selvstændig virksomhed i væsentligt omfang for at opfylde beskæftigelseskravet i 2-års-reglen.

Reglen indebærer, at et medlem vil have mulighed for at opfylde de nævnte arbejdskrav på et hvilket som helst tidspunkt inden medlemmet når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension, hvis blot overgangen til efterløn udskydes i mindst 2 år, og arbejdskravet er opfyldt inden overgangen til efterløn.

Opfylder et medlem med et efterlønsbevis 2-års-reglen, opnås følgende rettigheder:

- 1) Efterløn svarende til den individuelt beregnede dagpengesats i hele efterlønsperioden.
- 2) Lempeligere pensionsfradrag.
- 3) Adgang til at optjene en skattefri præmie.

Opgørelse af arbejdet i perioden på mindst 2 år

Perioden på de mindst 2 år opgøres fra bevistidspunktet.

Kravet om beskæftigelse for lønmodtagere opgøres som udgangspunkt efter de samme regler, som gælder for opgørelse af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge, jf. lovens § 53. Det indebærer, at beskæftigelse i lønarbejde opgøres på grundlag af løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister. Løntimer, der ikke er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister, opgøres efter §§ 7 og 8 i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode.

I den indberetningsperiode hvor efterlønsbeviset er udstedt, fordeles de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forholdet til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. Ved opgørelsen af beskæftigelseskravet medregnes de løntimer, der er placeret fra og med udstedelsesdatoen for efterlønsbeviset.

Hvis medlemmet 2 år efter udstedelsen af efterlønsbeviset ikke opfylder beskæftigelseskravet, vil medlemmet først kunne opnå de rettigheder, der er forbundet med 2-års-reglen, når medlemmet opfylder beskæftigelseskravet. I den indberetningsperiode, hvor medlemmet har tilstrækkeligt med løntimer til at opfylde beskæftigelseskravet, fordeles de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forhold til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. De rettigheder, der er forbundet med 2-års-reglen, indtræder fra dagen efter den dag, hvor beskæftigelseskravet opfyldes.

Eksempel 1:

Medlem M, som er fuldtidsforsikret, får udstedt et efterlønsbevis den 13. juli 2009. Ved opgørelsen af beskæftigelseskravet medregnes der 19/31 af de løntimer, der er indberettet for juli måned 2009. Da medlemmet i juli 2009 har fået indberettet 160,33 løntimer, kan der for juli 2009 medregnes 98,27 løntimer.

Da medlemmet i perioden juli 2009 til juli 2011 månedligt har fået indberettet 160,33 timer til indkomstregistret, kan medlemmet i alt medregne 3.847,92 timer.

Medlemmet har således den 12. juli 2011 opfyldt 2-års-reglen. Medlemmet vil fra den 13. juli 2011 opnå de rettigheder, der følger af 2-årsreglen.

Eksempel 2:

Medlem M, som er fuldtidsforsikret, får udstedt et efterlønsbevis den 13. juli 2009. Ved opgørelsen af beskæftigelseskravet medregnes der 19/31 af de løntimer, der er indberettet for juli måned 2009. Da medlemmet i juli 2009 har fået indberettet 160,33 løntimer, kan der for juli 2009 medregnes 98,27 løntimer.

For månederne august 2009 til og med marts 2010 indberettes der månedligt 160,33 løntimer, svarende til 1.282,64 løntimer. Derefter går medlemmet ned i tid og får herefter månedligt indberettet 91 løntimer.

Da medlemmet 2 år efter udstedelsen af efterlønsbeviset kun har fået indberettet i alt 2.781,14 løntimer, opfylder medlemmet på det tidspunkt ikke 2-års-reglen.

Fra udstedelsen af efterlønsbeviset til og med indberetningen for september 2011 har medlemmet fået indberettet 3.054,14 løntimer, og mangler dermed på det tidspunkt 65,86 løntimer for at opfylde beskæftigelseskravet på 3.120 løntimer.

De 91 løntimer, som er indberettet for oktober 2011, fordeles forholdsmæssigt, dvs. 91/31, og medlemmet anses for at have 2,94 løntimer pr. dag. Medlemmet vil således opfylde beskæftigelseskravet den 23. oktober 2011, og vil fra den 24. oktober 2011 opnå de rettigheder, der følger af 2-års-reglen.

Eksempel 3:

Medlem M, som er fuldtidsforsikret, får udstedt et efterlønsbevis den 14. juli 2010. Medlemmet, som er ugelønnet, får ugentligt indberettet 27 løntimer. (Det er i dette eksempel forudsat, at indberetningsperioden går fra mandag til søndag.) Ved opgørelsen af beskæftigelseskravet medregnes der for uge 28-2010, hvor efterlønsbeviset udstedes, 4/7 af 27 løntimer, svarende til 15,43 løntimer. Da medlemmet 2 år efter udstedelsen af efterlønsbeviset kun har fået indberettet 2.819,57 løntimer, opfylder medlemmet på det tidspunkt ikke 2-års-reglen.

Fra udstedelsen af efterlønsbeviset til og med uge 38-2012 har medlemmet fået indberettet i alt 3.097,29 løntimer, og mangler dermed på det tidspunkt 22,71 løntimer for at opfylde beskæftigelseskravet på 3.120 løntimer.

De 27 løntimer, som er indberettet for uge 39-2012 fordeles forholdsmæssigt, dvs. 27/7, og medlemmet anses for at have 3,86 løntimer pr. dag. Medlemmet vil således opfylde beskæftigelseskravet den 29. september 2012, og vil fra den 30. september 2012 opnå de rettigheder, der følger af 2-års-reglen.

Det er kun arbejde i en medlemsperiode her i riget (Danmark, Grønland og Færøerne), i et andet EØS-land eller Schweiz, der kan medregnes til 2-årskravet.

Perioder med sygedagpenge i et ansættelsesforhold og sygedagpenge til selvstændige kan også medregnes til arbejdstiden. Herved ligestilles lønarbejde og selvstændig virksomhed i videst muligt omfang. Denne regel gælder også for perioder med tilsvarende ydelser fra et andet EØS-land, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Perioder med sygedagpenge i et ansættelsesforhold og sygedagpenge til selvstændige kan også medregnes til arbejdstiden. Et medlem, der udøver selvstændig virksomhed i væsentligt omfang eller som kombinationsforsikret, kan også medregne timer på grund af sygdom for de første 14 dage, selv om medlemmet ikke har forsikret sig og dermed ikke modtager sygedagpenge for denne periode. Uger, hvor en selvstændig erhvervsdrivende er syg en del af ugen, kan medregnes, hvis arbejdet i den selvstændige virksomhed og timerne med sygdom tilsammen kan sidestilles med drift af virksomheden i væsentligt omfang. Uger, hvor en selvstændig får halve sygedagpenge, kan medregnes, hvis timerne med sygedagpenge og drift af selvstændig virksomhed sammenlagt kan sidestilles med lønarbejde over 30 timer pr. uge.

Herved ligestilles lønarbejde og selvstændig virksomhed i videst muligt omfang. Denne regel gælder også for perioder med tilsvarende ydelser fra et andet EØS-land, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Arbejde i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz kan ikke medregnes i opgørelsen, medmindre arbejdet udføres som udsendt for en dansk arbejdsgiver, eller medlemmet arbejder på internationale vilkår ved organisationer mv., som Danmark er medlem af.

Arbejdskravet til at opfylde 2-års-reglen skal opfyldes efter reglerne for fuldtidsforsikrede med 3.120 timer, hvis det var medlemmets status på bevisetidspunktet. Det gælder også, hvis medlemmet i mellemtiden skifter status mellem fuldtid og deltid. Hvis medlemmet var deltidsforsikret, skal medlemmet opfylde et arbejdskrav på 2.496 timer.

Til § 11

Præmieordningen

Reglerne om at optjene en skattefri præmie er fastsat i lovens § 74 m.

Reglen gælder også personer med et efterlønsbevis eller modtagere af efterløn, som har bopæl eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz. For eksempel vil en person med et efterlønsbevis, som bor og arbejder i et andet EØS-land, og som på grund af EØS-lovvalgsreglerne er omfattet af EØS-landets arbejdsløshedsforsikring, kunne medregne beskæftigelsen fra dette EØS-land til at optjene en skattefri præmie.

Fra og med den dato, hvor et medlem opfylder 2-års-reglen i § 10, kan medlemmet begynde at optjene timer til den skattefri præmie. Medlemmet kan medregne beskæftigelse frem til og med dagen før, medlemmet når folkepensionsalderen. Det er den samlede beskæftigelse i perioden, der ligger til grund for beregningen af antallet af skattefri præmieportioner.

Arbejdet kan ligge såvel før som efter overgangen til efterløn.

Arbejdet opgøres som udgangspunkt efter samme regler som opgørelsen af beskæftigelseskravet for ret til dagpenge. Det indebærer, at optjeningen til præmieordningen ved beskæftigelse i lønarbejde opgøres sker på grundlag af løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister. Løntimer, der ikke er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister, opgøres efter §§ 7 og 8 i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode.

Et medlem, der udøver selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse og i væsentligt omfang, anses for at have arbejdet 37 timer pr. uge. Et medlem, der har lønarbejde ved siden af drift af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang, kan også medregne timer fra lønarbejdet, som er indberettet til indkomstregistret.

Det følger af de almindelige regler om optjening af beskæftigelseskravet, at selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse og selvstændig virksomhed, der er drevet som hovedbeskæftigelse, men ikke i væsentligt omfang, aldrig kan bruges til optjening af beskæftigelseskravet og dermed heller ikke til optjening af præmie.

Et medlem, som er overgået til efterløn, kan medregne alle arbejdstimer i en godkendt selvstændig virksomhed efter reglerne i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn til at optjene præmien. Det betyder blandt andet, at medlemmets egne timer ved en godkendt bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed i efterlønsperioden kan medregnes til at opnå præmien. Et medlem, der er gået på efterløn, og som på et tidspunkt begynder at arbejde mere end det højst tilladte, kan medregne timerne, hvis medlemmet udøver den selvstændige virksomhed i væsentligt omfang.

Et medlem, der er kombinationsforsikret, kan optjene ret til præmie på samme måde som medlemmer, der er forsikrede som lønmodtagere eller er selvstændige. Arbejdet opgøres efter reglerne om optjening af beskæftigelseskravet i bekendtgørelse om kombinationsforsikring. Dette indebærer, at der kan medregnes 15 timer pr. uge fra den selvstændige virksomhed, når der er dokumentation for mindst dette timetal. Den kombinationsforsikrede kan dog medregne det faktiske antal løntimer, også selv om det samlede timetal for den selvstændige virksomhed og lønarbejdet bliver mere end 37 timer i den pågældende uge.

Det følger af de almindelige regler om optjening af beskæftigelseskravet for kombinationsforsikrede, at arbejdstimer ved selvstændig virksomhed fra uger, hvor medlemmet ikke har haft lønarbejde, aldrig kan bruges til optjening af beskæftigelseskravet og dermed heller ikke til optjening af præmie.

Et medlem, der i en periode efter at have fået et efterlønsbevis udmelder sig af a-kassen, kan ikke medregne beskæftigelse fra perioden, hvor medlemmet har været udmeldt. Først efter en eventuel genindmeldelse kan medlemmet igen begynde at medregne timerne. Det gælder dog ikke personer, der har

modtaget et efterlønsbevis, og som på grund af arbejde i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz omfattes af dette lands regler om arbejdsløshedsforsikring.

Udbetaling af optjent præmie er dog ikke betinget af, at medlemmet aktuelt er medlem af en a-kasse.

For hver 481 timers løntimer, der er indberettet til indkomstregistret eller som i øvrigt kan dokumenteres efter reglerne i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode, udløses en præmieportion. Præmien kan optjenes ved fuldtidsarbejde og deltidsarbejde eller løsere arbejdsforhold. Antallet af løntimer afgør, hvor mange timer der kan medregnes til optjening af præmie. Dette gælder også, hvis medlemmet har haft mere end 37 løntimer i en uge.

Såvel fuldtids- som deltidsforsikrede skal præstere 481 timer løntimer for at optjene en præmieportion. Har et medlem i forbindelse med den endelige opgørelse af den skattefri præmie for få arbejdstimer til at optjene en præmieportion, er timerne tabt.

I den indberetningsperiode, hvor medlemmet opfylder 2-års-reglen, fordeles de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forholdet til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. Ved opgørelse af optjening af præmie medregnes de løntimer, der er placeret fra og med dagen efter dagen, hvor 2-års-reglen er opfyldt.

I den indberetningsperiode, hvor medlemmet når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension, fordeles de indberettede løntimer forholdsmæssigt i forholdet til antallet af kalenderdage i indberetningsperioden. Ved opgørelse af optjening af præmie medregnes de løntimer, der er placeret til og med dagen før den dag, hvor medlemmet når folkepensionsalderen.

Eksempel 1:

Et medlem, der er født den 6. august 1949, får udstedt et efterlønsbevis den 6. august 2009. Medlemmet får månedligt indberettet 130 løntimer og opfylder således 2-års-reglen den 5. august 2011. I perioden fra august 2011 til august 2014 fortsætter medlemmet med at arbejde og får månedligt indberettet 130 løntimer.

Ved beregningen af præmien medregnes der for august 2011 26/31 af 130 timer, svarende til 109,03 timer. I perioden september 2011 til og med juli 2014 er der i alt indberettet 4.550 løntimer. For august 2014 medregnes der 5/31 af 130 timer, svarende til 20,97 timer. Der er således for medlemmet blevet indberettet 4.680 løntimer. Medlemmet har dermed ret til at få udbetalt 9 præmieportioner.

Eksempel 2:

Et medlem, der er født den 12. juli 1950 får udstedt et efterlønsbevis den 12. juli 2010. Medlemmet, som er ugelønnet, får ugentligt indberettet 31 løntimer og opfylder således 2-års-reglen den 11. juli 2012 (uge 28). I perioden fra den 12. juli 2012 til og med den 11. juli 2015 fortsætter medlemmet med at arbejde og får ugentligt indberettet 31 løntimer.

Ved beregningen af præmien medregnes der for uge 28-2012 4/7 af 31 løntimer, svarende til 17,71 løntimer. Fra uge 29-2012 til og med uge 27-2015 er der indberettet 4.805 løntimer (155 uger à 31 løntimer). For uge 28 (hvor medlemmet fylder 65 år) medregnes der 6/7 af 31 timer, svarende til 26,57 timer. Der er i perioden fra og med 12. juli 2012 til og med 11. juli 2015 samlet blevet indberettet 4.849,28 løntimer. Medlemmet har dermed ret til 10 præmieportioner.

Muligheden for at optjene præmie påvirkes ikke af, at en eventuel pensionsopsparing i øvrigt ville have betydet et så stort fradrag, at der ikke ville blive udbetalt efterløn. Der vil også i en sådan situation kunne optjenes ret til præmie.

Arbejde i perioder, hvor medlemmet har fået lempeligt fradrag efter § 33, medregnes med antallet af løntimer, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister. Dette indebærer, at antallet af timer til den skattefri præmie i denne periode kan være højere end det antal timer, medlemmet får fradrag for.

Til § 11, stk. 4

Fradrag i den skattefri præmie

Det er muligt at få udbetalt den fulde præmie ved arbejde svarende til 5.772 timer (12 x 481 timer). Hvis et medlem skal have fuld præmie, må medlemmet i perioden fra 2-års-reglen er opfyldt indtil folkepensionsalderen ikke have fået udbetalt ydelser i form af dagpenge eller efterløn. Udbetalte feriedagpenge skal ikke indgå i beregningen af fradrag for timer. Efterløn for perioden fra og med den dag, hvor medlemmet når folkepensionsalderen til udgangen af den måned, hvor et medlem når folkepensionsalderen, medfører ikke fradrag i den skattefri præmie.

Hvis medlemmet i perioden har modtaget ydelser i form af dagpenge eller efterløn, skal der altid ske et tilsvarende fradrag i det maksimale antal mulige præmietimer på 5.772 timer.

Eksempler:

1) Et medlem har efter opfyldelsen af 2-års-reglen fået indberettet 4.810 løntimer svarende til 10 kvartalers præmie og har fået udbetalt efterløn for i alt 52 uger (1.924 timers ydelse). Medlemmet kan maksimalt medregne 3.848 løntimer til at optjene præmien (5.772 - 1.924 timer). Medlemmet har ret til 8 præmieportioner (8 x 481 timer = 3.848 timer).

2) Et medlem har modtaget ydelser svarende til 5.000 timer og har arbejdet sporadisk i 1.500 løntimer i perioden efter opfyldelse af 2-års-reglen. Medlemmet kan maksimalt medregne 772 arbejdstimer til at optjene præmien (5.772 - 5.000 timer = 772 timer). Medlemmet får udbetalt 1 præmieportion, da der kun udbetales præmie for hver gang, medlemmet har fået indberettet 481 timer.

3) Et medlem har modtaget ydelser svarende til 5.500 timer og har arbejdet sporadisk i 700 løntimer i perioden efter opfyldelse af 2-års-reglen. Medlemmet kan maksimalt medregne 272 løntimer til at optjene præmien (5.772 - 5.500 timer = 272 timer). Da der skal 481 løntimer til at udløse 1 præmieportion, kan medlemmet ikke få udbetalt præmie.

4) Et medlem, der først opnår ret til at få efterlønsbevis som 61-årig, og som opfylder 2-års-reglen som 63-årig, har højst 2 år (8 kvartaler) til at optjene præmien. Hvis medlemmet i denne periode fx får indberettet 4.810 løntimer og ikke samtidig har modtaget ydelser fra a-kassen, kan medlemmet opnå 10 præmieportioner. Grunden til at medlemmet kan få præmie svarende til 10 præmieportioner er, at man tager udgangspunkt i 5.772 timer, og der skal ikke ske fradrag i præmien, fordi medlemmet ikke har fået udbetalt ydelser fra a-kassen. Medlemmet kan således medregne alle sine timer til optjening af præmie.

Til § 12

Reduktion i den skattefri præmie

§ 12 retter sig mod de personer, der efter bevistidspunktet ikke er medlem af en dansk a-kasse, jf. lovens § 74 m. Der skal ske reduktion i den skattefri præmie, hvis et medlem efter bevistidspunktet på grund af beskæftigelse i et andet EØS-land, i Schweiz eller på Færøerne ikke har været medlem af en dansk a-kasse og samtidig ikke har fået udbetalt efterløn. § 12 finder ikke anvendelse, hvis et medlem modtager efterløn i udlandet.

Eksempel:

Et fuldtidsforsikret medlem, som har fået udstedt et efterlønsbevis på sin 60-års-dag den 1. juli 2006, tager ved det fyldte 64. år arbejde i et andet EØS-land. Pågældende kan på grund af lovvalgsreglerne i forordning (EF) nr. 883/04 ikke bevare sit medlemskab af en dansk a-kasse. Pågældende har på sin 62-års-dag optjent 3.120 timer og opfylder dermed 2-års-reglen. Personen kan fra da af begynde at optjene til en skattefri præmie. I 2011 fylder medlemmet 65 år, og medlemmet ønsker at få udbetalt sin skattefri præmie. Fra 60-års-dagen har medlemmet arbejdet på fuld tid 4 år i Danmark og 1 år i et

andet EØS-land, og medlemmet har således optjent ret til i alt 12 præmieportioner. Medlemmet har ikke modtaget efterløn i perioden.

I 2011-tal udgør den skattefri præmie 12 præmieportioner á 11.950 kr. x 12 = 143.400 kr.

Da medlemmet ikke har været medlem af en dansk arbejdsløshedskasse i 4 år, skal der ske en reduktion i den skattefri præmie.

Reduktionen udgør i 2011-tal:

Bidrag til arbejdsløshedsforsikringen jf. § 77, stk. 2 og 3, for 1 år (766 kr. x 4,8 x 1 = 3.676,8 kr.) samt et beløb til administration for 1 år (766 x 1,5 x 1 = 1.149 kr.).

Reduktionen vil i alt udgøre 4.825,80 kr. (3.676,80 kr. + 1.149 kr.).

Medlemmets skattefri præmie vil således beløbe sig til i alt 138.574,20 kr. (143.400 kr. - 4.825,80 kr.)

Til § 13

Præmiens størrelse

A-kassen foretager opgørelsen af arbejdets omfang og beregner præmiens størrelse. Det er endvidere a-kassen, som står for udbetalingen af præmiebeløbet til det enkelte medlem. De nærmere regler om at udbetale præmien er fastsat i bekendtgørelse om udbetaling af en skattefri præmie under den fleksible efterlønsordning.

A-kassen har pligt til at sikre sig, at der foreligger den fornødne dokumentation for, at medlemmet opfylder beskæftigelseskravet til at kunne udbetale præmien.

En a-kasse kan alene indhente oplysninger fra indkomstregistret vedrørende egne medlemmer. Ved beregningen af præmiens størrelse på grundlag oplysninger fra indkomstregistret for en person, der ikke længere er medlem af a-kassen, skal a-kassen forinden have samtykke fra personen til at indhente de nødvendige oplysninger fra indkomstregistret.

Præmien udgør for hver 481 timers arbejde 6 pct. af dagpengenes højeste beløb på årsbasis med satsen på den dag, hvor medlemmet fylder 65 år, jf. lovens §§ 47 og 70. Årsbeløbet er det ugentlige dagpengebeløb ganget med 52. Præmien for hver 481 timers arbejde svarer til 11.950 kr. for fuldtidsforsikrede og 7.972 kr. for deltidsforsikrede (2011-niveau).

481 timer svarer til fuldtidsarbejde i et kvartal (13 uger á 37 timer).

Den højeste præmie fås som fuldtidsforsikret ved 12 gange 481 timers arbejde, hvilket er muligt for en person, der opnår efterlønsbevis som 60-årig, og som ikke går på efterløn. Den maksimale præmie vil således være 143.400 kr. (2011-niveau).

For et deltidsforsikret medlem vil den højeste præmie være 95.664 kr. (2011-niveau).

Opgørelsen af præmiens størrelse sker efter den gældende sats for fuldtidsforsikrede, hvis medlemmet ved opfyldelsen af 2-års-reglen i § 10 kan opfylde betingelserne for ret til efterløn som fuldtidsforsikret. For et medlem, der på det tidspunkt ikke opfylder kravet til at få fuldtidsefterløn, eller som er deltidsforsikret, sker opgørelsen på grundlag af satsen for deltidsforsikrede.

Det er en betingelse for at få præmien, at der ikke er sket tilbagebetaling af efterlønsbidraget. Baggrunden herfor er, at præmien ydes for ikke at udnytte efterlønsretten.

Et medlem, der har optjent ret til præmie, og som samtidig opfylder betingelserne for at kunne få tilbagebetalt efterlønsbidrag, kan vælge mellem at få udbetalt efterlønsbidrag eller at få præmien udbetalt.

Afgår et medlem ved døden før sin 65-års-dag, kan præmie ifølge bekendtgørelse om udbetaling af en skattefri præmie under den fleksible efterlønsordning udbetales til boet. Præmien skal i dette tilfælde udbetales med den sats, der gælder ved medlemmets død.

Hvis et medlem overgår til efterløn efter fortrydelsesordningen, skal præmien reduceres 4 pct. for hvert hele år, medlemmet ikke har betalt efterlønsbidrag.

Eksempel:

Medlemmet har været omfattet af reglen i lovens § 74 a, stk. 4, om at skulle betale efterlønsbidrag i mindst 25 år. Medlemmet har været tilmeldt fortrydelsesordningen og betalt efterlønsbidrag i 16 år, 5 måneder og 14 dage. Medlemmet mangler således at betale efterlønsbidrag i 8 år, 6 måneder og 16 dage. Da der kun skal regnes med hele år og hele måneder, hvor medlemmet ikke har betalt, skal præmien reduceres med $8,5 \times 4 \text{ pct.} = 34 \text{ pct.}$

Hvis medlemmet opfylder betingelserne for at få præmie efter satsen for fuldtidsforsikrede, ville en præmieportion i 2011-tal for dette medlem være på 66 pct. af 11.950 kr. = 7.887 kr.

Til § 14

Overgang til efterløn

Lovens §§ 74, 74 a og 74 c opregner de enkelte krav, der skal være opfyldt før overgangen til efterløn.

Det er ikke en betingelse for at overgå til efterløn, at man forinden har fået udstedt et efterlønsbevis.

Et medlem med et efterlønsbevis skal ikke på tidspunktet for overgangen til efterløn opfylde kravene i lovens § 74 a, stk. 1, nr. 2 og 3 (om anciennitet og betaling af efterlønsbidrag). Medlemmet, skal heller ikke kunne opfylde rådighedskravet, hvis den manglende rådighed skyldes sygdom eller frihedsberøvelse, jf. lovens § 62, stk. 2, nr. 1 og 3. Hvis medlemmet af andre årsager ikke kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet efter lovens § 62 og regler udstedt i medfør heraf, stilles medlemmet på overgangstidspunktet ikke bedre med et efterlønsbevis.

Et medlem skal være dagpengeberettiget på tidspunktet for overgangen til efterløn. Medlemmer, der i kraft af særlige regler har ret til efterløn netop ved det fyldte 60. år, men som ikke på det tidspunkt overgår til efterløn, kan kun overgå senere, hvis de har optjent ny ret til dagpenge. Det gælder fx medlemmer, der har ret til efterløn efter lovens § 74 a, stk. 8, eller har modtaget forlængede dagpenge efter de særlige regler om forlængede dagpenge til de 55 – 59-årige.

For medlemmer, hvis dagpengeret ophører på 60-års-dagen, og medlemmer, der har ret til efterløn efter § 74 a, stk. 8, i loven, og som på grund af sygdom hen over 60-års-dagen ikke har kunnet overgå til efterløn på 60-års-dagen, er der mulighed for at overgå til efterløn på et senere tidspunkt. Arbejdsskadesstyrelsen kan på baggrund af en anmodning herom fra a-kassen give en tilladelse hertil. Se nærmere om betingelserne i lovens § 74 a, stk. 9.

Medlemmet skal på tidspunktet for overgang til efterløn opfylde kravet om medlemskab af en dansk a-kasse og i øvrigt have ret til dagpenge.

Det er et krav, at dagpengeretten på tidspunktet for overgang til efterløn skal være opfyldt på baggrund af beskæftigelse i Danmark. Det krav gælder også et medlem, der har et efterlønsbevis. Se dog reglerne om ret til efterløn for medlemmer, der har haft forsikrings- og beskæftigelsesperioder i udlandet.

Det er en af betingelserne for at have ret til dagpenge, at et medlem kan anses for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Har medlemmet tidligere fået udstedt efterlønsbevis, kan medlemmet dog overgå, selvom medlemmet er syg mv. Medlemmet kan dog godt overgå til efterløn, selv om medlemmet ikke opfylder rådighedskravet efter lovens § 62, fordi medlemmet efter lov om social service modtager støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn eller plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, jf. lovens § 74 a, stk. 10.

Et medlem, der på overgangstidspunktet ikke har ret til dagpenge på grund af 52-ugers-reglen for udbetaling af supplerende dagpenge, kan gå på efterløn, hvis medlemmet i øvrigt kan anses for dagpengeberettiget, herunder vil have dagpengeret ved fuld ledighed. Det samme gælder for et medlem, som efter

reglerne om bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed ikke har ret til dagpenge. Medlemmet skal dog have tilladelse til at drive virksomheden i perioden med efterløn, hvis medlemmet ønsker at forsætte den.

Rådighedskravet for medlemmer med bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz

Har medlemmet bopæl i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal a-kassen sikre sig, at medlemmet efter en konkret vurdering ville kunne anses for at stå til rådighed for det danske arbejdsmarked, hvis medlemmet havde ophold i Danmark. Der henvises til afsnittet » *Rådighedskrav for medlemmer med bopæl i udlandet*« i afsnittet » *Til §§ 2-3*«.

Man kan ikke overgå til efterløn, hvis man har bopæl uden for EØS, Grønland, Færøerne eller Schweiz.

Til § 15

Det er blandt andet en betingelse for ret til overgang til efterløn, at et medlem har fået indberettet værdien af pensioner mv. Se nærmere herom i kapitel 3 om indberetningen og opgørelsen af et medlems pensioner mv.

Medlemmet skal på tidspunktet for overgang til efterløn godkende oplysningerne om pensioner mv.

Et medlem, der ikke selv er skyld i, at a-kassen ikke har kunnet lave den endelige opgørelse af pensioner mv., kan dog overgå til efterløn og modtage a conto udbetaling af efterløn i en periode på op til 6 måneder.

Som eksempel på, at et medlem ikke selv er skyld i den manglende indberetning af pensioner, kan nævnes et medlems problemer med at oplyse værdien af en udenlandsk ordning eller andre ordninger, hvor der ikke efter loven er en pligt for pensionsinstitutter til selv at foretage indberetning.

Til §§ 16-17

Særlige forhold i forbindelse med overgangen til efterløn

Den fleksible efterløn indebærer, at et medlem ikke skal forlade arbejdslivet, men kan fortsætte med at arbejde som lønmodtager på hel eller nedsat tid.

Et medlem, der efter dagpengereglerne ikke ville være berettiget til at modtage supplerende dagpenge på grund af de særlige regler om tidsbegrænsning, kan således overgå til efterløn.

Medlemmets overgang til efterløn er ikke i sig selv et opgørelsestidspunkt for at beregne overskydende timer. Et medlem skal i stedet have beregnet overskydende timer på datoen, hvor medlemmet første gang skal have udbetalt efterløn. Overskydende timer, som ikke er afviklet forud for overgangen, bortfalder ikke som følge af, at medlemmet overgår til efterløn.

Arbejdstimer forud for overgangen til efterløn i den uge, hvor medlemmet går på efterløn, har ingen indflydelse på reglerne om mindsteudbetaling. Hvis et fuldtidsforsikret medlem fx går på efterløn om fredagen og har arbejdet 30 timer mandag til torsdag, vil medlemmet ikke blive ramt af reglerne om mindsteudbetaling. Hvis medlemmet i det nævnte eksempel ikke arbejder om fredagen, vil medlemmet kunne få udbetalt fuld efterløn for denne dag.

Et medlem, der overgår under konflikt, bliver fra det tidspunkt omfattet af fradragsreglen i § 40. Der henvises til vejledningsteksten til § 40.

Til § 18

Medlemmet skal have ret til et efterlønsbevis. Herudover skal medlemmet opfylde betingelserne for overgang til efterløn i § 14, herunder kravet om beskæftigelse. Medlemmet skal dog ikke opfylde kravet om rådighed.

Det er ikke et krav, at medlemmet er uarbejdsdygtig i relation til alle arbejdsopgaver i virksomheden. Medlemmet skal dog på tro og love erklære, at medlemmet ikke længere udfører arbejde i virksomheden.

Reglen gælder både for virksomheder, der har været drevet som hovedbeskæftigelse, og virksomheder, der har været drevet som bibeskæftigelse.

Der gælder en tilsvarende regel for medlemmer, der er gået på efterløn og arbejder på 18 ½-timers- eller 962-timers-ordningen. Der henvises til bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn.

Til kapitel 6

Beregning af efterløn

Til § 19

Udgangspunktet er, at der skal ske beregning af medlemmets efterløn på overgangstidspunktet. Har medlemmet allerede et efterlønsbevis med ret til dagpengenes maksimum, er en ny beregning ikke nødvendig. Beregningstidspunktet er det tidspunkt, (den dag), hvor medlemmet får udstedt et efterlønsbevis eller hvorfra medlemmet skal have udbetalt efterløn.

Beregningen skal ske på overgangstidspunktet, selvom medlemmet ikke skal have udbetalt efterløn på grund af arbejde.

Størrelsen af efterlønnen er fastsat i lovens § 74 l. For et medlem, der ikke opfylder 2-års-reglen i § 10, udgør ydelsen i hele perioden med efterløn højst 91 pct. af de maksimale dagpenge for fuldtidsforsikrede eller deltidsforsikrede. Ledighed før overgangen har ikke betydning for efterlønnens størrelse.

Et medlem, der opfylder 2-års-reglen i § 10, vil kunne overgå til efterløn med den dagpengesats, som medlemmet kunne få efter reglerne om udbetaling af dagpenge til ledige.

Det er dog en betingelse for at få udbetalt efterløn som fuldtidsforsikret, at et medlem kan opfylde et krav om fuldtidsforsikring i sammenlagt 10 år inden for 15 år, heraf 52 uger umiddelbart inden overgangen til efterløn. Et medlem, der er født før den 1. juli 1949, og som den 1. juli 1999 var fuldtidsforsikret, er omfattet af den særlige overgangsregel i lovens § 74 l, stk. 2.

Et medlem, der har et efterlønsbevis, og som har fået opgjort et beregningsgrundlag efter § 3, stk. 2, har ret til at få efterløn på grundlag af mindst det beregningsgrundlag (den hidtidige daglige arbejdsfortjeneste), eller den sats (hvis medlemmet er berettiget til en fast sats, fx mindstesatsen), medlemmet havde på bevistidspunktet. Medlemmet har ret til efterløn som fuldtidsforsikret, hvis den pågældende på tidspunktet for overgang til efterløn opfylder betingelserne herfor i lovens § 74 l, stk. 1 eller 2.

Hvis et medlem overgår til efterløn efter fortrydelsesordningen, skal efterlønssatsen reduceres med 2 pct. for hvert hele år, medlemmet ikke har betalt efterlønsbidrag. Reduktionen sker før fradrag for pension. Perioder under et år medregnes med antallet af hele måneder.

Eksempel:

Medlemmet har været omfattet af reglen i lovens § 74 a, stk. 4, om at skulle betale efterlønsbidrag i mindst 25 år. Medlemmet har været tilmeldt fortrydelsesordningen og betalt efterlønsbidrag i 16 år, 5 måneder og 14 dage. Medlemmet mangler således at betale efterlønsbidrag i 8 år, 6 måneder og 16 dage. Da der kun skal regnes med hele år og hele måneder, hvor medlemmet ikke har betalt, skal satsen reduceres med $8,5 \times 2 \text{ pct.} = 17 \text{ pct.}$

Hvis medlemmet opfylder betingelserne for at få efterløn som fuldtidsforsikret, skal efterlønssatsen reduceres med 17 pct. af højeste dagpengesats for fuldtidsforsikrede, hvilket er 130,22 kr. ($0,17 \times 766 \text{ kr.}$) i 2011-tal.

Hvis medlemmet skal have efterløn med 91 pct.-satsen, ville efterlønssatsen i 2011-tal i dette tilfælde være på $697 \div 130,22 \text{ kr.} = 567 \text{ kr.}$ (afrundet).

Eksempel:

Et medlem, der er født den 1. januar 1972, har været medlem uafbrudt fra den 1. januar 1997. Medlemmet har ikke været tilmeldt efterlønsskemaet, før han den 1. januar 2015 tilmelder sig fortrydelsesskemaet.

Ved efterlønsalderen den 1. januar 2034 (der ses bort fra en eventuel forhøjelse af efterlønsalderen) har han betalt efterlønsbidrag for i alt 19 år.

Kravet i den almindelige efterlønsskema for dette medlem ville være uafbrudt betaling af efterlønsbidrag fra den 1. januar 2008 til efterlønsalderen og betaling i mindst 25 år, jf. lovens § 74 a, stk. 4, 1. og 2. pkt. Efter den almindelige ordning ville dette medlem skulle have betalt efterlønsbidrag i 26 år (perioden fra den 1. januar 2008 til den 1. januar 2034).

Medlemmet mangler således 7 års medlemsbidrag. Efterlønssatsen skal nedsættes med 2 pct. af højeste dagpenge for hvert hele års manglende bidrag. Den skal derfor nedsættes med $7 \times 2 = 14$ pct. af højeste dagpenge.

Til kapitel 7

Fradrag for pensioner mv.

Sondringen mellem §§ 20 og 21

Princippet i lovens § 74 j er, at værdien af alle de pensionsordninger, som et medlem har på sin 60-års-fødselsdag, skal gøres op. Alle disse ordninger indgår i § 20.

Hvis et medlem går på efterløn, før 2-års-reglen i § 10 er opfyldt, skal medlemmets samlede pensionsformue, som er opgjort efter § 20, påvirke størrelsen af medlemmets efterløn.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i vejledningen til kapitel 3.

De forskellige pensionsordninger, som er beskrevet i § 21, er alle indeholdt i den samlede opgørelse, jf. § 20. Men der er 2 grunde til, at de nævnes særligt i § 21:

- Pensionsordninger, som er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i efterlønperioden, skal medføre fradrag efter en anden regel end de, der alene er omfattet af § 20.
- Medlemmer, der først går på efterløn, når 2-års-reglen i § 10 er opfyldt, skal kun have fradrag for de ordninger, der fremgår af § 21. Der henvises i øvrigt til de specifikke bemærkninger til § 21.

Samspillet mellem §§ 20 og 21:

Hvis et medlem går på efterløn, før 2-års-reglen er opfyldt, er det hovedreglen, at der skal ske fradrag efter § 20, dvs. for alle pensioner opgjort ved 60-års-dagen, og hvor der er foretaget et bundfradrag i pensionsydelsen, inden fradraget i efterlønnen beregnes. Som en undtagelse til § 20 gælder, at for pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til løbende udbetaling i efterlønperioden, skal der i stedet fradrages efter reglen i § 21, dvs. for den faktiske, løbende ydelse og uden bundfradrag. Pensionen tages derfor ud af pensionsopgørelsen til fradrag efter § 20-metoden.

Hvis dette medlem derefter på et tidspunkt vælger ikke længere at få sin løbende pension udbetalt, kan der ikke mere fradrages efter § 21. Det skyldes, at der ikke længere sker en løbende udbetaling. Årsagen til, at der ikke længere kommer beløb til løbende udbetaling kan fx være, at pensionen er valgt opsat til et senere tidspunkt, eller at pensionen bliver opgjort og udbetalt som et engangsbetrag.

I det tilfælde falder man tilbage på hovedreglen i § 20 og foretager fradraget for pensionen ud fra det oprindeligt indberettede og opgjorte pensionsbeløb ved det fyldte 60. år.

For et medlem, der ved overgangen til efterløn opfylder 2-års-reglen, skal der ikke ske fradrag efter § 20, dvs. der skal ikke ske fradrag for alle pensioner opgjort ved 60-års-dagen og inkl. bundfradrag.

For pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, og som kommer til faktisk, løbende udbetaling i efterlønsperioden, skal der ske fradrag efter reglen i § 21, dvs. for den faktisk udbetalte ydelse og uden bundfradrag.

Hvis dette medlem på et tidspunkt vælger ikke længere at få sin løbende pension udbetalt (se eksempler på grundene ovenfor), skal der ikke længere ske fradrag efter § 21, da der ikke længere sker en løbende udbetaling.

Da medlemmet opfylder 2-års-reglen, er medlemmet som nævnt ikke omfattet af reglen om fradrag i § 20. Der skal derfor ikke længere ske fradrag for denne pension.

Kommer en pension til løbende udbetaling efter § 43, nr. 14, skal pensionen ikke medføre fradrag i efterlønnen, og den pågældende pension skal tages ud af 60-års-opgørelsen, jf. § 20. Dette gælder, uanset om 2-års-reglen er opfyldt. Tilsvarende gælder for udbetaling af tilskadekomstpension efter § 43, nr. 15, hvor den løbende udbetaling dog skal fradrages delvist.

Særligt til § 20

Lovens § 74 j, stk. 5, bygger på en sondring mellem livsvarige og ikke-livsvarige pensioner.

Beregning af fradrag for livsvarige pensioner sker med udgangspunkt i en årlig beregnet livsvarig ydelse.

Beregning af fradrag for ikke-livsvarige pensioner sker med udgangspunkt i en beregnet depotværdi.

De ikke-livsvarige pensioner kan både omfatte engangsudbetalinger samt pensioner, der kommer løbende til udbetaling i en begrænset periode. Det er fx en ratepension over 10 år.

Pensioner, der er aftalt til at komme til udbetaling med engangsbeløb, vil normalt altid være omfattet af § 20. Pensioner, der kommer løbende til udbetaling, er også omfattet af § 20, hvis de ikke er led i et ansættelsesforhold. Videre er en pension også omfattet af § 20, hvis den er et led i et ansættelsesforhold, men slet ikke kommer til løbende udbetaling, dvs. en opsat pension.

Fradrag for en beregnet årlig livsvarig ydelse

For pensionsordninger med løbende livsvarige udbetalinger oplyser pensionsinstitutterne en beregnet årlige ydelse ved udbetaling. Vurderingen af, om der er tale om en aftale med livsvarig udbetaling, skal afgøres af det pensionsinstitut, der indberetter pensionen.

A-kassen skal foretage opgørelsen af den livsvarige årlige ydelse, hvori indgår det enkelte medlems egne oplysninger på tro og love om pensioner, der ikke er indberettede, herunder pensioner i udlandet. Se nærmere herom i vejledningen til kapitel 3.

Som grundlag for fradrag i efterløn for pensioner med løbende livsvarige ydelser benyttes 80 pct. af værdien af den livsvarige årlige ydelse, man kan få som 60-årig.

Øvrige ordninger (kapitalpensioner og ratepensioner mv.)

For alle øvrige pensionsordninger skal oplyses depotet. Som et depot forstås i denne forbindelse pensionshensættelserne, hvis der er tale om en pensionskasse, livsforsikringshensættelserne, hvis der er tale om et livsforsikringsselskab, og indeståendet, hvis der er tale om et pengeinstitut.

For alle disse ordninger beregner a-kassen den årlige ydelse ud fra depotet ved det 60. år. Den årlige ydelse opgøres som 5 pct. af depotet.

Bundfradrag for pensioner omfattet af § 20

Der skal ikke ske fradrag for mindre pensioner. Det skyldes, at a-kassen i den årlige (beregnete) samlede pensionsydelse før skat skal fratrække et bundfradrag på mindst 13.800 kr. (2011-niveau) om året. Fradrag for bundfradrag skal ske, inden man beregner fradrag i efterløn.

Bundfradraget satsreguleres. Regulering skal også ske i en efterlønsperiode.

Eksempel på fradrag i efterlønnen for kapitalpension:

Et medlem har en kapitalpension. Indeståendet på kapitalpensionen er brutto 800.000 kr. umiddelbart før medlemmets fyldte 60. år. Medlemmet ønsker at overgå til efterløn ved sit fyldte 60. år den 1. september 2011. Medlemmets bundfradrag udgør 13.800 kr. Kapitalpensionen skal medføre fradrag i efterlønnen på følgende måde:

5 pct. af 800.000 kr.	= 40.000 kr.
Herfra trækkes medlemmets bundfradrag	= 13.800 kr.
Reguleret årligt pensionsbeløb	= 26.200 kr.

Fradrag i efterløn på årsbasis udgør herefter 60 pct. af 26.200 kr., svarende til 15.720 kr. Fradragsbeløbet udgør 15.720 kr. på årsbasis i hele efterlønsperioden (der ses i eksemplet bort fra, at der løbende skal ske satsregulering af bundfradraget i efterlønsperioden).

Beløbet på årsbasis omregnes til et beløb pr. uge, som trækkes fra i medlemmets efterløn pr. uge. Om den nærmere fremgangsmåde ved satsnedsættelsen henvises til bemærkningerne til § 27.

Til § 21

Løbende udbetaling af pension, som er led i et ansættelsesforhold

Det afhænger af en konkret vurdering, om en pension kan anses for at være led i et ansættelsesforhold. Der kan være tvivl eller uenighed mellem et medlem og a-kassen, om en pensionsordning skal anses for at være oprettet i et ansættelsesforhold eller ej. I det tilfælde skal et medlem medvirke til at give a-kassen en nærmere dokumentation.

A-kassen skal træffe afgørelse om fradrag for pensionen på grundlag af oplysninger om ordningen fra medlemmet og eventuelt fra det pågældende pensionsinstitut eller pensionskasse. Afgørelsen af, om en pension er et led i et ansættelsesforhold, følger de samme regler, som gælder for dagpengeområdet. Se derfor i øvrigt reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

For pensioner omfattet af § 21 gælder, at reglen anvendes på den samlede pension, dvs. grundbeløb med eventuelle tillæg. Gruppelivstillæg skal dog ikke indgå i fradragsberegningen. Reglen gælder også, selv om medlemmet i en kortere periode har indbetalt hele pensionsbeløbet. Det kan fx være, fordi medlemmet har været selvstændig erhvervsdrivende eller har haft et arbejdsforhold, der ikke indeholdt en pensionsordning. Er perioden af længere varighed, sker der kun fradrag for den del af pensionen, der vedrører perioden, hvor ordningen var led i et ansættelsesforhold. Efter praksis skal en pensionsudbetaling, der vedrører en periode på mere end 2 år, hvor kun medlemmet har indbetalt bidrag, ikke medføre fradrag.

Hvis et medlem vælger at overføre en eksisterende privat pensionsordning til en nyoprettet helt eller delvis arbejdsgiverfinansieret pension, vil medlemmets indbetaling være at sidestille med en ekstraordinær indbetaling til en arbejdsgiverordning. Ordningen og udbetalingerne vil i det hele anses for en pensionsordning oprettet i et ansættelsesforhold.

§ 21 omfatter kun de tilfælde, hvor der i efterlønsperioden sker en faktisk løbende udbetaling fra en pension, der er led i et ansættelsesforhold. I så fald skal et medlem altid have fradrag på baggrund af det faktisk udbetalte beløb uden bundfradrag.

En løbende udbetaling af pension, der er led i et tidligere ansættelsesforhold, kan være i henhold til såvel en livsvarig som en tidsbegrænset aftale, fx en ratepension på 10 år.

Hvis en pension ikke kommer til løbende udbetaling i perioden med efterløn, er pensionen ikke omfattet af § 21, men kun af § 20. Det gælder uanset grunden, fx kan et medlem vælge at opsætte pensionen til senere udbetaling eller at få pensionen udbetalt som et engangsbeløb.

Et medlem, der først overgår til efterløn, efter at 2-års-reglen i § 10 er opfyldt, skal kun have fradrag i efterlønnen efter bestemmelsen i § 21. Det indebærer blandt andet, at der ikke skal ske fradrag for en opsat pension, det vil sige en pension, der først kommer til udbetaling, efter at medlemmet har forladt efterlønsordningen.

Øvrige pensioner

§ 21 omfatter også løbende udbetaling af pension og pensionslignende ydelser til tidligere borgmestre, udvalgsformænd, rådmænd m.fl. samt medlemmer af Folketinget eller Europaparlamentet, herunder eftervederlag til tidligere folketingsmedlemmer.

. Reglen dækker desuden løbende udbetaling af beløb fra en tidligere arbejdsgiver, der kan sidestilles med pension.

Der henvises også her til reglerne om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge.

Til § 22

Regulering af beregnede fradrag for pension

Hvis et medlem ved overgang til efterløn eller senere i perioden med efterløn får løbende udbetaling af en pension, som er oprettet som led i et ansættelsesforhold, skal pensionen altid medføre fradrag efter § 21.

En sådan pension vil normalt allerede være medtaget i den pensionsopgørelse, som a-kassen har lavet ved medlemmets 60-års-dag. Da pensionen imidlertid kun skal medføre fradrag én gang, skal ordningen trækkes ud af den oprindelige opgørelse af alle medlemmets pensioner på 60-års-dagen, og der skal ske en ny opgørelse af resten af de pensioner, der skal medføre fradrag efter § 20.

Til § 23

Generelt vedrørende fradrag for pensioner

Pensioner fradrages i medlemmets personlige efterlønssats, således at medlemmets efterlønssats pr. time nedsættes krone for krone. Pensioner skal medføre fradrag i efterlønnen, inden der sker fradrag for andre indtægter eller arbejde.

Til §§ 24-25

Fradrag med 60, 55, 50 eller 45 pct.

Medlemmet opfylder ikke 2-års-reglen i § 10

Hvis et medlem ved overgangen til efterløn ikke kan opfylde 2-års-reglen i § 10, skal der ske fradrag med 60 pct. af det beregnede beløb til fradrag efter § 20.

Pensioner, der er omfattet af § 21, fradrages med 50 pct., jf. dog bemærkningerne til § 22.

Et medlem, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse

Et medlem, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, skal aldrig have fradrag for pensioner efter § 20. Der skal alene ske fradrag med 45 pct. for løbende udbetaling af pension, der er led i et

ansættelsesforhold. Det skyldes, at medlemmet modtager efterløn med en sats, der svarer til 82 pct. af dagpengenes højeste beløb.

Medlemmet opfylder 2-års-reglen i § 10

Hvis et medlem overgår til efterløn, efter at 2-års-reglen i § 10 er opfyldt, skal der alene ske fradrag for en løbende udbetalt pension, der er led i et ansættelsesforhold, jf. § 21.

Fradragsprocenten er 55 pct. af det udbetalte pensionsbeløb. Det skyldes, at medlemmet har ret til efterløn med en sats, der svarer til den dagpengesats, medlemmet ville være berettiget til i tilfælde af ledighed på overgangstidspunktet.

Til § 26

Nærmere om fradragsmetoden

Beregning af fradrag for pensioner mv. sker som et fradrag i medlemmets individuelle efterlønssats om ugen.

Fradraget beregnes ud fra summen af samtlige fradragbeløb efter §§ 24 - 25, opgjort på årsbasis i hele kroner. Derefter beregnes fradraget som et beløb pr. uge ved at dividere med 52. Det gælder for såvel deltids- som fuldtidsforsikrede medlemmer. Dette ugebeløb skal fratrækkes medlemmets individuelle efterlønssats pr. uge, og den ny - regulerede - efterlønssats afrundes til nærmeste hele kroner.

For deltidsforsikrede beregnes fradrag i efterlønnen efter reglerne om supplerende dagpenge på dagpengeområdet, det vil sige i forhold til hidtidig ugentlig arbejdstid.

Eksempler:

Et medlem modtager efterløn på 91 pct. satsen. Det samlede udbetalte beløb på årsbasis er for en pension, som er led i et ansættelsesforhold, på i alt 42.000 kr.

Pension, der skal medføre fradrag i ugesatsen:

$42.000 \text{ kr.} \times 50 \text{ pct.} = 21.000 \text{ kr. pr. år}$

$21.000 \text{ kr.} : 52 \text{ uger} = 403,85 \text{ kr. pr. uge}$

Reguleret ugesats – fuldtid (2011-satser):

Ugesats før fradrag = 3.485 kr.

Ugesats efter fradrag

$3.485 \text{ kr.} - 403,85 \text{ kr.} = 3.081,15 \text{ kr.}$

Ugesats afrundet = 3.081 kr.

Efterløn i timen

$(37 \text{ timer pr. uge}) = 83,27 \text{ kr.}$

Reguleret ugesats - deltid med en hidtidig ugentlig arbejdstid på 26,5 time pr. uge (2011-satser):

Ugesats før fradrag = 2.325 kr.

Ugesats efter fradrag

$2.325 \text{ kr.} - 403,85 \text{ kr.} = 1.921,15 \text{ kr.}$

Ugesats afrundet = 1.921 kr.

Efterløn i timen

$(26,5 \text{ time pr. uge}) = 72,50 \text{ kr.}$

A-kassen skal skriftligt oplyse det enkelte medlem om den regulerede efterlønssats pr. efterlønstime.

Hvis der sker regulering af pensionsudbetalingerne i løbet af et kalenderår, skal der ske en ny beregning af medlemmets regulerede efterløn pr. uge, og a-kassen skal orientere medlemmet om den ny »timeløn«. Det kan fx ske på udbetalingsspecifikationen.

Til § 27

Bestemmelsen skal sammenholdes med lovens § 74 c, stk. 5. Formålet med bestemmelsen er blandt andet at undgå dobbeltforsørgelse.

Et medlem kan ikke overgå til efterløn, hvis en udenlandsk social pension direkte kan sidestilles med dansk social pension. Hvis et medlem på efterløn begynder at få udbetalt en sådan udenlandsk social pension, skal medlemmet udtræde af efterlønsordningen, jf. kapitel 14 om efterlønnens ophør.

Hvis en udenlandsk pension, herunder alderspension, ikke kan sidestilles med en dansk social pension, kan pensionen modtages sammen med efterløn mod, at efterlønnen nedsættes med et beløb, der svarer til pensionen. Tilsvarende gælder, hvis den udenlandske pension er så lille, at pensionen ikke kan udgøre et forsørgelsesgrundlag.

Et medlem kan blive berettiget til en forhøjelse af en udenlandsk pension, hvorved pensionen bliver højere end grænsen. I så fald må medlemmet frasi­ge sig forhøjelsen eller udtræde af efterlønsordningen. Skyldes en forhøjelse alene en ændring af valutakursen, kan et medlem dog forblive i efterlønsordningen.

Til kapitel 8

Fradrag for arbejde

Arbejde i efterlønsperioden

Retten til at have lønarbejde i perioden med efterløn er fastsat i lovens § 74 e.

Bestemmelsen omfatter såvel lønnet som ulønnet arbejde. Løn- og ansættelsesvilkår er uden betydning. Det er også uden betydning, om arbejdet udføres for en erhvervsdrivende arbejdsgiver eller for en privat person. Bestemmelsen omfatter også personer, der får udbetalt efterløn under ophold i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz.

Den nærmere afgrænsning af reglerne følger reglerne for arbejdsløshedsdagpenge. Ved beregning af fradrag i arbejdsløshedsdagpengene anvender man i et vist omfang belægning på grund af manglende rådighed. Den form for rådighedsbelægning gælder ikke for personer, der modtager efterløn.

Beregningen af fradrag for arbejde mv.

Fradrag for arbejde skal ske efter reglerne for fradrag i dagpenge, det vil sige time for time. Fradraget foretages efter, at der er foretaget fradrag for pension.

Principperne fra reglerne om supplerende dagpenge, herunder minde­st­eu­dbetalingsreglen og reglerne om timeoverførsel, gælder tilsvarende ved arbejde i efterlønsperioden. Et medlem på efterløn skal ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet, og der skal ikke belægges for timer på grund af manglende rådighed.

Den manglende rådighedsforpligtelse betyder, at et medlem, der er selvbygger eller medbygger i efterlønsperioden, ved såvel mindre som større byggearbejder skal belægges for antallet af arbejdstimer, som medlemmet har anvendt på byggearbejdet.

De særlige regler for deltidsforsikrede og supplerende dagpenge finder tilsvarende anvendelse ved udbetalingen af efterløn. Der henvises til bekendtgørelse om supplerende dagpenge.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde

I bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv. er der fastsat regler om betydningen af at udføre aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde i Danmark. Det samme regelsæt gælder for personer, der

modtager efterløn, men dog således at personer, der modtager efterløn i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, også kan udføre aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde i det pågældende land.

Til § 29, stk. 2

Ved beregning af fradraget for støtte til pasning af handicappet eller alvorligt sygt barn skal der ske fradrag for antallet af timer, den pågældende får udbetalt støtte for.

Plejevederlag for pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, kan ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse som fx efterløn. Modtagelse af plejevederlag afskærer dog ikke medlemmet fra at overgå til efterløn.

Til § 32

Det er ikke muligt at udtræde af efterlønsordningen for at vende tilbage til arbejdslivet ved fx drift af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse og derefter igen at indtræde i efterlønsordningen.

Hvis et medlem efter overgangen til efterløn påbegynder drift af selvstændig virksomhed som hovedbeskæftigelse, kan a-kassen suspendere udbetalingen af efterløn, uden at medlemmet udtræder af ordningen. Det kræver, at medlemmet på forhånd giver a-kassen besked herom, så a-kassen kan indstille udbetalingen af efterløn fra det givne tidspunkt.

Suspensionsordningen kan anvendes såvel af efterlønsmodtagere med drift af godkendt selvstændig virksomhed som uden drift af selvstændig virksomhed.

Udbetalingen af efterløn kan genoptages, hvis medlemmet enten:

- er ophørt mere en midlertidigt med drift af selvstændig virksomhed efter de almindelige regler om ophør eller
- søger om og får godkendt fortsat drift af virksomheden efter den relevante ordning om drift af selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, typisk 400-timers-ordningen.

Hvis man påbegynder drift af selvstændig virksomhed i et omfang, der ikke på forhånd er givet tilladelse til, eller hvis man overskrider de tilladte grænser i forhold til 962-, 18½- og 400-timers-ordningerne, finder de almindelige regler om fejludbetaling, tilbagebetaling, sanktion mv. anvendelse.

Lempet fradrag for kontrollabelt arbejde

Til § 33

Reglen om lempet fradrag for arbejde gælder for arbejde med kontrollabel arbejdstid.

De indtægter, der er indberettet til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister, er omfattet af det lempede fradrag, herunder løn under ferie og sygdom.

Hvis medlemmet har en timeløn, der er højere end omregningssatsen (205,52 kr. pr. time i 2011), skal fradraget ske efter de almindelige regler, dvs. time for time. Hvis timelønnen er mindre end omregningssatsen, men større end den højeste dagpengesats pr. time (766 kr. pr. dag, svarende til 103,51 kr. pr. time i 2011), skal fradraget ske ved at omregne indtægten med omregningssatsen.

Eksempel:

Et medlem har i en uge 20 timers lønarbejde med en timeløn på 150 kr.

Fradraget regnes således ud:

$$20 \times 150 = 3.000 \text{ kr.}$$

$3.000 : 205,52 = 14,60$ timer. Medlemmet skal have fradrag i efterlønnen for disse 14,60 timer.

Hvis timelønnen er mindre end højeste dagpengesats pr. time, ansættes timelønnen dog til dette beløb. Højeste dagpenge i 2011 er på 766 kr. om dagen, svarende til 103,51 kr. pr. time.

Eksempel:

Et medlem har i en uge 20 timers lønarbejde med en timeløn på 85 kr.

Fradraget regnes således ud:

$$20 \times 103,51 = 2.070,20 \text{ kr.}$$

$2070,20 : 205,52 = 10,07$ timer. Medlemmet skal have fradrag i efterlønnen for disse 10,07 timer.

Timelønnen opgøres som et gennemsnit af timelønnen for en hel indberetningsperiode.

Inden hver udbetaling skal medlemmet oplyse timelønnen, hvis dette er muligt. A-kassen skal foretage et foreløbigt fradrag time for time, jf. § 29, hvis medlemmet ikke kender den nøjagtige timeløn, hvis medlemmet har flere forskellige timelønninger i udbetalingsperioden, hvis medlemmet ikke har oplyst timelønnen, eller hvis der er tvivl om, hvornår medlemmet har nået beløbsgrænsen på 33.632 kr. (2011-niveau).

Hvis lønoplysningerne ikke er indberettet til indkomstregistret, og medlemmet skal dokumentere indtægten ved lønsedler eller anden dokumentation, der dækker hele perioden med udbetaling af efterløn, skal a-kassen have kopi af dokumentationen senest 3 måneder efter udbetalingsperiodens udløb. A-kassen skal derefter regulere udbetalingen af efterløn. Hvis dokumentationen kommer senere end 3 måneder efter udbetalingsperiodens udløb, skal der ikke ske regulering af efterlønnen, medmindre medlemmet har haft en fyldestgørende grund til ikke at have indleveret dokumentationen.

Hvis medlemmet på tidspunktet for afgivelse af oplysninger til a-kassen ikke kender den nøjagtige timeløn, men ved, at den ligger over omregningssatsen i hele udbetalingsperioden, kan medlemmet nøjes med at oplyse dette. Medlemmet vil så få fradrag time for time.

Til § 33, stk. 8

I de 33.632 kr. (2011-niveau) – eller det nedsatte beløb i overgangsåret – indgår alle lønindtægter, herunder også lønindtægter, hvor timelønnen er højere end omregningssatsen, løn for arbejde med ukontrolleret arbejdstid, udbetalt akkord eller bonus, der ikke udbetales i forbindelse med arbejdets udførelse, og løn fra uger, hvor medlemmet ikke har fået udbetalt efterløn på grund af minsteudbetalingsreglen. Hvis timelønnen er under et beløb svarende til højeste dagpenge på timebasis, og fradraget derfor beregnes på grundlag af den ansatte timeløn, jf. § 33, stk. 1, litra 3, er det også denne ansatte timeløn, der skal medgå til opgørelsen af de 33.632 kr. eller til det nedsatte beløb i overgangsåret, jf. § 33, stk. 6.

Til § 34

I den uge, hvor indtægtsgrænsen på de 33.632 kr. (2011-niveau) nås, skal fradraget i efterlønnen for arbejde foretages efter reglen om lempet fradrag for den del af indtægten, der ligger under de 33.632 kr. For resten af indtægten skal fradraget foretages efter de almindelige regler.

Eksempel:

Medlemmet har indtil starten af ugen tjent 33.000 kr. i kalenderåret. Medlemmet har i ugen 20 timers arbejde med en timeløn på 150 kr. For de første 632 kroners lønindtægt skal medlemmet have lempet fradrag.

$$632 : 205,52 = 3,08 \text{ timer.}$$

For resten af indtægten (2.368 kr.) foretages fradraget efter de almindelige regler. Da medlemmet har haft en timeløn på 150 kr., svarer de 2.368 kr. til 15,79 timer ($2.368 : 150 = 15,79$).

Medlemmet skal i denne uge have fradrag for 18,87 timer ($3,08 + 15,79 = 18,87$).

I resten af året skal medlemmet have fradrag efter de almindelige regler time for time.

Til kapitel 9

Fradrag for andre indtægter mv.

Til § 35

Borgerlige ombud og hverv

Om den nærmere beregning af fradrag for borgerlige ombud og hverv, herunder også private hverv, henvises til reglerne i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

Til § 36

Forholdet til ferieloven

Ifølge lov om ferie optjenes ferie i et kalenderår. Det vil sige, at optjeningsåret løber fra 1. januar til 31. december. Ferien holdes i ferieåret, som løber fra 1. maj til 30. april i det følgende år.

Et medlem, der overgår til fleksibel efterløn, følger ferielovens almindelige regler med hensyn til udbetaling af feriegodtgørelse.

Efter ferieloven er det en betingelse for udbetaling af feriegodtgørelse, at det attesteres, at ferie holdes umiddelbart efter udbetalingstidspunktet. Det betyder, at udbetales feriegodtgørelsen lige før overgangen til efterløn, uden at der holdes ferie, betragtes beløbet som udbetalt i efterlønsperioden.

Et medlem, der er gået på efterløn fra overgangsydelse, og som vælger at arbejde efter 200-timers-reglen, følger reglerne i bekendtgørelsens § 64.

Til § 36, stk. 1

Hvis en efterlønsmodtager holder ferie med løn i et ansættelsesforhold, skal der ske fradrag for antallet af løntimer. Det betyder, at et medlem, der holder ferie med løn, kan få udbetalt efterløn for de resterende timer. Dog finder mindsteudbetalingsreglen anvendelse.

Til § 36, stk. 2

Hvis medlemmet holder ferie og får feriegodtgørelse, skal der for hver feriedag fratrækkes 1/5 af efterlønnen for en uge. Fradraget skal foretages på det tidspunkt, hvor ferien holdes.

Efter ferieloven holdes ferie som udgangspunkt i en 5-dages-uge. Ferie vil ved aftale fortsat kunne optjenes og afholdes i en 6-dages-uge. For disse medlemmer skal der omregnes med 5/6. Afrunding sker efter de almindelige afrundingsregler. Ferie, der er optjent i timer ifølge aftale, omregnes også til hele og halve dage.

Eksempel:

Medlemmet har før overgangen optjent 13 dage ferie med feriegodtgørelse til afholdelse i en 6-dages-uge. Efter omregning og afrunding foretages fradrag for 11 dage.

Til § 36, stk. 3

Er feriegodtgørelsens bruttobeløb pr. dag mindre end fradraget i efterlønnen, kan der suppleres med efterløn for de pågældende dage. Det betyder, at medlemmet sammenlagt kan få udbetalt et beløb, som svarer til medlemmets efterløn.

Til § 36, stk. 4

Efter hovedreglen i stk. 2 skal der ske fradrag for ferie med feriegodtgørelse dag for dag.

For medlemmer, der arbejder i efterlønsperioden og har optjent feriegodtgørelse, kan hovedreglen betyde en samlet indtægtsnedgang i ferieperioden. For at afbøde den konsekvens kan medlemmets

feriegodtgørelse pr. dag blive omregnet til timer. Medlemmet har herefter ret til efterløn den pågældende dag med fradrag for de omregnede timer. Mindestudbetalingsreglen finder dog anvendelse i den situation.

For at være omfattet af bestemmelsen skal medlemmet holde ferie i et ansættelsesforhold. Medlemmet skal dokumentere ansættelsesforholdet, fx med en erklæring fra arbejdsgiveren. Der kan dog godt være tale om en løsere tilknytning, vikaraftale mv., når ansættelsen blot dokumenteres.

A-kassen skal omregne feriegodtgørelsen pr. dag med medlemmets timeløn i ansættelsesforholdet. Medlemmet skal dokumentere timelønnens størrelse. Det er medlemmets normale timeløn i det ansættelsesforhold, ferien holdes i, der skal anvendes. Det timetal, der kommer frem ved omregningen, svarer dermed ikke til medlemmets normale beskæftigelsesgrad i ansættelsesforholdet.

Eksempler:

1) Et fuldtidsforsikret medlem holder ferie fra en halvtidsstilling og har optjent feriegodtgørelse i 5 uger med 420 kr. pr. dag. Medlemmet har en timeløn på 105 kr. Medlemmet har ret til efterløn for 3,4 timer pr. dag, idet feriegodtgørelsen omregnet svarer til 4 timer om dagen ($420:105 = 4$).

2) Hvis samme medlem i stedet har feriegodtgørelse på 960 kr. pr. dag, har medlemmet ikke ret til efterløn samtidig, idet feriegodtgørelsen pr. dag omregnet med medlemmets timeløn udgør et timetal på mere end 7,4 timer om dagen ($960:105 = 9,1$). Medlemmet skal derfor have fradrag efter hovedreglen i stk. 2. Det vil sige 7,4 timers fradrag pr. feriedag.

3) Et deltidsforsikret medlem holder ferie i et ansættelsesforhold og har feriegodtgørelse på 315 kr. om dagen. Medlemmet har en timeløn på 105 kr. Medlemmet har ret til efterløn svarende til forholdet mellem 3 timer og medlemmets hidtidige gennemsnitlige ugentlige arbejdstid.

Til § 37, stk. 1

Der er efter ferieloven en række muligheder for at få feriepengene udbetalt, uden at ferien holdes. Bestemmelserne findes i ferielovens § 30, stk. 1, 2, 3 og 4, § 34 a, § 34 b, stk. 2 og 3, og § 38.

Alle udbetalinger af feriepenge medfører fradrag i efterlønnen på det tidspunkt, hvor udbetalingen sker. Dette gælder også, hvis feriepengene udbetales, selv om alle betingelser for udbetaling ikke er opfyldt. Hvis udbetalingen sker inden for 3 måneder før overgangen til efterløn, skal der også ske fradrag i efterlønnen.

Feriepenge og optjening af skattefri præmie mv.

Feriepenge, der udbetales, uden at ferien holdes, kan ikke regnes med som beskæftigelse til opfyldelse af 2-års-reglen eller til optjening af den skattefri præmie, idet kun afholdt ferie kan tælles med. Der henvises til bekendtgørelsen om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode.

Til § 37, stk. 2

Som udgangspunkt skal fradraget ske fra og med den uge, hvor udbetalingen af feriepengene sker.

Eksempel 1:

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på efterløn den 1. oktober 2010. For ferieåret 2010 – 2011 (optjeningsåret 2009) får han udstedt et feriekort på 18,5 dage. Han anmoder den 1. maj 2011 om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2009. Han får pengene udbetalt onsdag den 18. maj 2011. Han skal have fradrag for 18,5 dage fra og med mandag den 16. maj 2011.

Hvis fradraget ikke kan ske fra og med den uge, hvor udbetalingen af feriepengene sker, skal fradraget ske i de førstkommande udbetalinger af efterløn inden for 12 måneder, indtil der er sket fradrag for alle feriedagene/ferietimerne.

Eksempel 2:

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på efterløn den 1. juli 2010. For ferieåret 2010 – 2011 (optjeningsåret 2009) får han udstedt et feriekort på 25 dage. Han får nyt fuldtidsarbejde den 1. marts 2011. Han når ikke at holde sin ferie inden ferieårets udløb den 30. april 2011 og anmoder om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2009 i henhold til ferielovens § 34 b, stk. 2. Han får feriepengene udbetalt onsdag den 18. maj 2011. Da han har fuldtidsarbejde i denne periode, er der ikke nogen efterløn at foretage fradrag i. Fradraget får derfor først virkning, hvis den pågældende skal have udbetalt efterløn inden for 12 måneder fra tidspunktet for udbetalingen af feriepengene.

Eksempel 3:

En lønmodtager stopper med sit arbejde og går på efterløn den 1. juli 2010. For ferieåret 2010 – 2011 (optjeningsåret 2009) får han udstedt et feriekort på 25 dage. Han fylder 65 år den 15. marts 2011. Han anmoder den 1. maj 2011 om at få udbetalt feriepengene fra optjeningsåret 2009 i henhold til ferielovens § 34 b, stk. 2. Han får feriepengene udbetalt onsdag den 18. maj 2011. Da han først får feriepengene udbetalt, efter at han er trådt ud af efterlønsordningen, er der ikke nogen efterløn at foretage fradrag i. Udbetalingen af feriepenge får derfor ingen betydning for efterlønnen.

Til § 37, stk. 3

Ifølge ferieloven optjenes ferie med 2,08 dage pr. måned. Som følge heraf afvikles ferie i en 5-dages-uge. Fradraget beregnes i forhold til antallet af optjente feriedage. Er der fx optjent 12 ½ feriedag, skal der ske fradrag i efterlønnen for 12 ½ dag.

Efter ferieloven holdes ferie som udgangspunkt i en 5-dages-uge. Ferie vil ved aftale fortsat kunne optjenes og afholdes i en 6-dages-uge. For disse medlemmer skal der omregnes med 5/6. Afrunding sker efter de almindelige afrundingsregler. Ferie, der er optjent i timer ifølge aftale, omregnes til hele og halve dage.

Til § 37, stk. 4

Hvis feriepengenes bruttobeløb er mindre end efterlønnen, suppleres der med efterløn, således at medlemmet sammenlagt får et beløb svarende til medlemmets sædvanlige efterløn.

Til § 37, stk. 5

Efter hovedreglen i stk. 3 skal der ske fradrag for ferie med feriegodtgørelse dag for dag. Med § 37, stk. 5, er det muligt for medlemmer, der har været ansat på nedsat tid inden overgangen til efterløn, at få feriegodtgørelse omregnet til timer. Det kan derfor være en fordel for medlemmer, der har haft arbejde på nedsat tid, at vælge at få feriegodtgørelsen udbetalt.

A-kassen skal omregne feriegodtgørelsen pr. dag med medlemmets normale timeløn fra det ansættelsesforhold, der ligger tættest på overgangen til efterløn. Medlemmet skal dokumentere timelønnens størrelse. Det timetal, der kommer frem ved omregningen, svarer dermed ikke til den beskæftigelsesgrad, som ferien er optjent på grundlag af.

Eksempel:

Et medlem har forud for overgangen til efterløn været beskæftiget i 20 timer om ugen med en timeløn på 100 kr. Lønnen pr. uge er således 2.000 kr. (20 timer x 100 kr.), hvilket svarer til en årsløn på 104.000 kr. (2.000 kr. x 52 uger). Feriegodtgørelsen for 5 ugers ferie er i alt 13.000 kr. (12½ pct. af 104.000 kr.) og udgør i en 5-dages ferieuge 520 kr. pr. dag (13.000 kr. : 25 dage). Medlemmet skal have fradrag i efterlønnen svarende til 130 timer = 5 ugers ferie (den samlede feriegodtgørelse på 13.000 kr. : timelønnen på 100 kr.) eller 5,2 timer pr. feriedag (1 dags feriegodtgørelse på 520 kr. : timelønnen på 100 kr.).

Til § 37, stk. 6

Et deltidsforsikret medlem, der har haft arbejde på nedsat tid, kan også få feriegodtgørelsen pr. dag omregnet til timer. Medlemmet skal have fradrag for timerne i forhold til den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid, som medlemmet har fået beregnet sin efterlønssats på grundlag af.

Eksempel:

Et deltidsforsikret medlem har fået sin sats beregnet på grundlag af en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 23 timer. I perioden med efterløn har medlemmet arbejdet i 10 timer om ugen. Medlemmets optjente feriegodtgørelse fra arbejdsforholdet omregnes til timer, som skal føre til fradrag i efterlønnen. Der kan højst fradrages 23 timer om ugen for medlemmet.

Til § 38

Forskellige andre indtægter

Alle de nævnte indtægter i § 38, stk. 1, medfører fradrag i efterlønnen efter de regler, der gælder på dagpengeområdet.

Til § 40

Strejke og lockout

Der skal ske fradrag i efterlønnen for et medlem, der ophører med at arbejde, fordi pågældende bliver omfattet af konflikt. Vurderingen af, om et medlem er omfattet af konflikt, følger reglerne for dagpenge.

Så længe konflikten varer, skal medlemmet i stedet for sine »sædvanlige« arbejdstimer have fradrag i efterlønnen på baggrund af det gennemsnitlige antal arbejdstimer inden for de seneste 4 uger i det arbejdsforhold eller hos den arbejdsgiver, som er omfattet af konflikt.

Opgørelsen af timer til fradrag sker på ugebasis ud fra medlemmets tidligere arbejdstimer i det berørte arbejdsforhold.

Eksempler:

- 1) Et fastansat medlem med et fast timetal på 20 timer om ugen i de sidste 4 uger skal belægges med 80 timer : 4 uger = 20 timer om ugen.
- 2) Et medlem med et varierende ugentligt timetal på i alt 100 timer i de sidste 4 uger skal belægges med 100 timer : 4 uger = 25 timer om ugen.
- 3) Et medlem med kun 2 ugers ansættelse og med 20 timer om ugen skal belægges med 40 timer : 4 uger = 10 timer om ugen.
- 4) Et medlem med kun 1 dags arbejde på 8 timer inden konflikten skal belægges med 8 timer : 4 uger = 2 timer om ugen.

Medlemmer på efterløn er ikke omfattet af 65-procent-reglen i lovens § 61, stk. 3.

Til § 41

Karantæne

Bestemmelsen omhandler timer for karantæner, som stammer fra en tidligere periode med dagpenge, eller forhold, der opstår i perioden med efterløn. I perioden med efterløn kan der ikke ikendes karantæne på grund af selvforskyldt arbejdsophør.

Til § 42

Reglerne finder anvendelse på såvel modtagere af efterløn med bopæl og arbejde i Danmark som modtagere af efterløn med bopæl og arbejde i de øvrige lande inden for EØS-området og Schweiz.

I det omfang indtægter fra et andet EØS-land og Schweiz skal medføre fradrag, skal indtægterne først omregnes til danske kroner og ører med den gældende kronekurs.

Til § 43

Indtægter, der ikke medfører fradrag

I denne bestemmelse er opregnet en række indtægter, som ikke medfører fradrag. Bestemmelsen er ikke udtømmende. Har et medlem en indtægt, der kan sidestilles med de nævnte indtægter, og som ikke er omfattet af andre bestemmelser i denne bekendtgørelse, medfører indtægten ikke fradrag i efterlønnen.

Til § 43, nr. 14

Foruden invalidepension, som er tegnet privat eller som led i et ansættelsesforhold, finder bestemmelsen anvendelse på fx pension ved helbredsbeholdet udjættidgighed (tjenestemænd) og svagelighedspension (tjenestemænd).

Til § 43, nr. 15

Får en tjenestemand tilkendt tilskadekomstpension, fordi han som led i tjenesten er kommet til skade, skal der ikke ske fradrag for den del af pensionen, hvormed pensionen er forhøjet som følge af arbejdsskaden. Fradraget sker således kun for den del af pensionen, der er optjent ret til på fratrædelsestidspunktet, jf. § 21, stk. 1. Den øvrige del af tilskadekomstpensionen betragtes som erstatning som følge af arbejdsskaden.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den tilsvarende bestemmelse i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

Til § 43, nr. 16

Da vederlaget modtages som kompensation for overholdelse af en konkurrence- eller kundeklausul, efter at medlemmet er fratrådt sin stilling, betragtes vederlaget ikke som løn.

Til kapitel 10

Oplysningspligt og udbetaling af efterløn

Til § 44

Oplysningspligt

Medlemmet har pligt til at oplyse a-kassen om arbejde og indtægter omfattet af denne bekendtgørelse. Et medlem skal oplyse a-kassen om fx regulering af pensionsbeløb og indtægt ved hverv.

Hvis medlemmet tilsidesætter sin oplysningspligt, kan der pålægges sanktioner efter de gældende regler.

Til § 45

Udbetaling af efterløn

Udbetaling af efterløn følger de gældende principper i dagpengesystemet om opgørelse for 4 eller 5 uger.

Der er åbnet mulighed for, at a-kassen kan vælge at lade efterlønsmodtagere, som enten ikke arbejder, eller som arbejder fuldt ud, alene skal afgive oplysninger hver 6. måned.

Hvis der sker regulering af de løbende udbetalinger af en pension, der stammer fra et ansættelsesforhold, skal medlemmet give oplysninger herom straks. Dette gælder også, selv om medlemmet i øvrigt kan nøjes med at afgive oplysninger hver 6. måned, jf. § 45, stk. 3.

Et medlem, der er omfattet af bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, skal inden hver udbetalingsperiode oplyse til a-kassen, hvor meget der er arbejdet i virksomheden. Det gælder også, selv om medlemmet ikke skal have udbetalt efterløn. Det skyldes kravet om, at medlemmet løbende skal oplyse om såvel egne timer i virksomheden som virksomhedens omfang.

Personer, der er bosat eller arbejder i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, skal løbende indsende efterlønskort.

Til kapitel 11

Medlemmer omfattet af reglerne om fleksjob

Til § 46, stk. 1

Et medlem kan ikke samtidig modtage efterløn og være omfattet af reglerne i kapitel 13 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Efterlønnen indstilles fra det tidspunkt, hvor et medlem er ansat i et fleksjob eller modtager ledighedsydelse i perioden forud for et fleksjob eller i perioden mellem 2 fleksjob.

Til § 46, stk. 2

Et medlem, der bliver omfattet af reglerne om fleksjob, bliver automatisk tilmeldt fleksydelsesordningen. Hvis medlemmet modtager efterløn eller har et efterlønsbevis, kan den pågældende dog fravælge fleksydelsesordningen og bevare medlemskabet af a-kassen. Medlemmet vil herved eventuelt senere kunne overgå til efterløn. Medlemmet kan også vælge fortsat at være medlem af a-kassen og tilmeldt fleksydelsesordningen. Vejledning om fleksydelsesordningen kan fås i bopælskommunen.

Perioder i fleksjob kan ikke medregnes til opfyldelse af beskæftigelseskravet eller til optjening af timer til 2-års-reglen eller til den skattefri præmie, da der er tale om støttet arbejde.

Et medlem, som tidligere har fået tilladelse til drift af selvstændig virksomhed på nedsat tid (18½-timers-ordningen eller 962-timers-ordningen) eller tilladelse til drift af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i 400 timer pr. kalenderår, og som efter at have været omfattet af reglerne i kapitel 7 i lov om aktiv socialpolitik, vender tilbage til efterløn, kan fortsætte driften af den tidligere godkendte selvstændige virksomhed, hvis betingelserne for drift af selvstændig virksomhed fortsat er opfyldt. Har den selvstændige virksomhed ændret omfang eller karakter, skal medlemmet dog på ny søge om en tilladelse til drift af selvstændig virksomhed.

Eksempel:

Et medlem har i forbindelse med overgang til efterløn den 1. januar 2008 fået en tilladelse til at drive et lille landbrug inden for 400-timers-ordningen. Landbruget består af dyrkning af korn. Medlemmet bliver den 1. juli 2008 visiteret til et fleksjob, og efterlønnen indstilles. Den 1. januar 2010 vender medlemmet tilbage i efterlønsordningen, og medlemmet ønsker i den forbindelse at fortsætte med at drive selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse inden for 400-timers-ordningen. Virksomheden har imidlertid skiftet karakter, således at medlemmet i stedet for at dyrke korn, nu dyrker juletræer på landbrugsarealet. Medlemmet må i den pågældende situation på ny søge om en tilladelse til drift af selvstændig virksomhed.

Til kapitel 12

Ophold og arbejde i lande udenfor EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz

Reglerne i kapitel 12 gælder for såvel modtagere af efterløn med bopæl her i riget som i de øvrige lande inden for EØS-området og Schweiz. En efterlønsmodtager, der fx har bopæl i Tyskland eller på Færøerne, er omfattet af dette kapitel ved udrejse til fx USA.

Til § 48

Udbetaling under arbejde og ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz

Et medlem skal bevare sin faste bopæl her i riget, i et andet EØS-land eller Schweiz. Et medlem kan således ikke bevare efterlønnen i en 3 måneders periode, hvis pågældende tager fast ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz i længere tid.

Kun i de tilfælde, hvor de tilladte 3 måneders ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz ikke er brugt inden udgangen af et kalenderår, kan en ny 3 måneders periode påbegyndes i direkte forlængelse heraf, uden at medlemmet forinden tager ophold her i riget, i et andet EØS-land eller Schweiz.

Til § 49

Et medlem skal indsende efterlønskort til a-kassen under sit ophold i et land uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz.

Endagsrejser, der ikke er forbundet med overnatning i udlandet, betragtes ikke som udlandsophold.

På grundlag af medlemmets oplysninger om udlandsophold påhviler det a-kassen at standse udbetalingen af efterløn, hvis medlemmet ikke længere opfylder betingelserne i § 48.

Til § 51

Når et medlem igen tager fast ophold her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz efter længere tids ophold i lande uden for EØS-området, Grønland, Færøerne og Schweiz, kan udbetaling af efterløn genoptages. Det forudsætter dog, at medlemmet opfylder de almindelige betingelser for at få udbetalt efterløn.

Til kapitel 13

Vejledning i forbindelse med udrejse til udlandet

Til § 52

Medlemmet har generelt en pligt til at oplyse a-kassen om ophold, bopæl eller arbejde i udlandet. Det skyldes, at a-kassen skal vejlede medlemmet om de konsekvenser, som udrejsen har for retten til efterløn. A-kassens vejledning er afhængig af den konkrete oplysning om karakteren af udrejsen og til hvilket land.

Til kapitel 14

Efterlønnens ophør

Til § 53

Et medlem kan efter loven ikke træde ud af efterlønsordningen for senere at genindtræde.

Retten til efterløn bortfalder blandt andet, hvis medlemmet overgår til at modtage dagpenge eller tilsvarende ydelser på grund af ledighed mv. i et andet EØS-land, på Færøerne eller i Schweiz.

Til kapitel 15

Særlige regler for medlemmer, der overgår til efterløn fra overgangsydelse

Til §§ 55 – 66

Der er i lovens § 74 h fastsat særlige regler for medlemmer, der er overgået fra overgangsydelse til efterløn.

Medlemmer, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse, har haft ret til at vælge mellem at arbejde i 200 timer uden fradrag eller at blive omfattet af de regler om arbejde i ubegrænset omfang mod fradrag i efterlønnen, som gælder for øvrige efterlønsmodtagere.

Efterlønsmodtagere, der er overgået til efterløn fra overgangsydelse og har valgt at arbejde inden for 200-timers-reglen, følger reglen om fradrag for ferie i § 66.

Vælger medlemmet at arbejde ubegrænset mod fradrag, gælder valget for resten af efterlønsperioden. Skifter medlemmet i løbet af et kalenderår, og er retten til at arbejde i 200 timer udnyttet helt eller delvist, skal der ske fradrag for det allerede udførte arbejde.

Beløbet, som medlemmet skal betale, beregnes efter § 56, stk. 2. Vil medlemmet ikke indgå et frivilligt forlig om tilbagebetalingen, skal a-kassen modregne fuldt ud i den kommende efterløn.

Et medlem, der er gået på efterløn fra overgangsydelse, fortsætter på den faste ydelse på 82 pct. af højeste dagpenge.

Et medlem, der er gået på efterløn fra overgangsydelse, skal alene have fradrag i efterlønnen for løbende udbetaling af pension inklusiv tillæg, som er led i et ansættelsesforhold.

Arbejde i indtil 200 timer pr. kalenderår uden fradrag i efterlønnen

§§ 57 – 66 gælder kun for medlemmer, der har valgt at arbejde efter 200-timers-reglen.

Arbejde eller fritidsaktivitet

Om sondringen mellem arbejde og fritidsaktiviteter henvises til bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

Arbejde i efterlønsperioden (200-timers-reglen)

Til § 57, stk. 1 og 2

Et medlem må arbejde 200 timer inden for hvert kalenderår. I det år, hvor medlemmet udtræder af efterlønsordningen, må medlemmet arbejde 200 timer uanset tidspunktet for udtræden.

Vedvarende selvstændig virksomhed og arbejde i ægtefællens selvstændige virksomhed

Til § 57, stk. 3

Det er som udgangspunkt ikke tilladt at drive selvstændig virksomhed inden for 200-timers-reglen. Derimod er det tilladt at udføre enkeltstående arbejdsopgaver, der har karakter af selvstændig virksomhed og drive mindre jordbrug efter reglerne i § 58.

A-kassen kan desuden i særlige tilfælde give tilladelse til at udøve selvstændig virksomhed inden for de tilladte 200 timer, jf. § 59.

For så vidt angår arbejde i anparts- eller aktieselskaber, der helt eller delvist ejes af medlemmet og/eller ægtefællen og nærmeste familie, må det afgøres, om der foreligger lønmodtagerarbejde eller selvstændig virksomhed. Reglerne i bekendtgørelse om optagelse som lønmodtager m.fl., selvstændig erhvervsdrivende og nyuddannet i en a-kasse skal anvendes ved en afgørelse heraf.

Ifølge bestemmelsen er det - bortset fra mindre jordbrug i henhold til § 58 - ikke tilladt at arbejde i en selvstændig virksomhed, der ejes eller drives af medlemmets ægtefælle. Det gælder, uanset om der er tale om lønmodtagerarbejde eller selvstændig virksomhed. På grund af det nære interessefællesskab vil der ikke være rimelig mulighed for at kontrollere, om der sker en overholdelse af de tilladte 200 timer.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at et medlem udfører helt små, tilfældige funktioner i ægtefællens virksomhed, som ikke kan betragtes som arbejde eller deltagelse i virksomheden, fx tilfældig pasning af telefon.

Arbejde inden for de 200 timer

Til § 57, stk. 4

Bestemmelsen omfatter såvel lønnet som ulønnet arbejde.

1) Lønmodtagerarbejde

Bestemmelsen omfatter alt lønarbejde. Løn- og ansættelsesvilkår er uden betydning. Det er også uden betydning, om arbejdet udføres for en erhvervsdrivende arbejdsgiver eller for en privat person.

Kursusdeltagelse i forbindelse med arbejde anses for arbejde, hvis andre ansatte aflønnes for deltagelsen.

Udøvelse af borgerligt ombud eller andet hverv i det offentlige tjeneste anses ikke for arbejde. Det skal derfor ikke indgå i en opgørelse af de tilladte 200 timer. Dette gælder også hverv som medlem af bestyrelser og lignende for private selskaber, pengeinstitutter, foreninger mv., med mindre hvervet er forbundet med fast, regelmæssig beskæftigelse i væsentligt omfang.

Indtægt (aflønning) af hverv vil i visse tilfælde medføre fradrag i efterlønnen, jf. § 35.

Det bemærkes, at kommunale hverv som borgmester, rådmand, eller udvalgsformand, medlem af Folketinget, regeringen eller Europaparlamentet sidestilles med arbejde i relation til bl.a. arbejdskravet i lovens § 53.

Hvis et medlem vælges til et af disse hverv efter, at medlemmet er gået på efterløn, kan medlemmet blive på efterløn. Reglerne om fradrag vil dog medføre, at der ikke kan udbetales efterløn i valgperioden.

2) Enkeltstående arbejdsopgaver, der har karakter af selvstændig virksomhed

Arbejdet må klart fremstå som en enkeltstående opgave. Dette er i modsætning til at påbegynde en vedvarende selvstændig virksomhed, der ikke er tilladt, jf. § 59.

Hvis arbejdet er tilladt inden for 200-timers-grænsen, skal man alene medregne de faktisk anvendte timer.

Hvis man annoncerer, anskaffer sig driftsmidler, indretter lokaler til brug for at udøve erhverv eller foretager andre skridt til at etablere en vedvarende selvstændig virksomhed, bortfalder retten til efterløn. Det gælder også, hvor man udfører en arbejdsopgave efter en konkret ordre, og hvor man derfor isoleret set kan betragte opgaven som en enkeltstående arbejdsopgave.

3) Jordbrug

Om de nærmere krav til drift af jordbrug henvises til § 58.

4) Medvirken ved mindre byggearbejder i eget hus mv.

Reglen omfatter mindre byggearbejder, hvor hus, sommerhus eller lejlighed ændres eller fornys, fx med carport.

Er der tale om mere omfattende byggearbejder, hvor medlemmet er selvbygger eller medbygger, fx ved opførelse af egen bolig (hus eller sommerhus), kan medlemmet ikke arbejde inden for 200-timers-reglen i perioden, hvor byggeriet står på.

Almindelig vedligeholdelse og reparation af egen bolig betragtes ikke som arbejde, og er derfor ikke omfattet af 200-timers-reglen, jf. bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

Arbejde i udlandet

Til § 57, stk. 7

Arbejde, der kan udføres inden for de tilladte 200 timer, skal medregnes og oplyses på efterløns-erklæringen. Det gælder, uanset om arbejdet udføres inden for eller uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz.

Ovenstående gælder også, selv om udbetaling af efterløn er suspenderet på grund af medlemmets ophold uden for EØS-området, Grønland, Færøerne eller Schweiz i en periode i henhold til kapitel 12.

Jordbrug

Til § 58

Et medlem, som tidligere har drevet et jordbrug som sin hovedbeskæftigelse, skal opfylde de almindelige betingelser i reglerne om ophør for selvstændige for at kunne drive jordbruget efter reglerne i § 56.

Hvis et medlem har et lille jordbrug i et andet EØS-land, i Grønland, på Færøerne eller i Schweiz, kan medlemmet søge om tilladelse til at drive det i perioden med efterløn, jf. § 59. En sådan tilladelse følger principperne i § 58.

Hvis jordbruget har været drevet som bibeskæftigelse, kan medlemmet gå på efterløn og arbejde i op til 200 timer årligt på ejendommen, hvis betingelserne i § 58 er opfyldt. Medlemmet skal opgøre timerne på efterlønserklæringen.

For personer, som i perioden med overgangsydelse har drevet et mindre jordbrug efter de regler, der var gældende før den 1. marts 2004, henvises der til vejledningen til § 69, stk. 4.

Et jordbrug, der opfylder betingelserne, kan også anskaffes efter, at et medlem er gået på efterløn.

Bopæl

Det er en betingelse for at drive et jordbrug i perioden med efterløn, at medlemmet bor på ejendommen.

Det er uden betydning, om medlemmet ejer ejendommen eller er forpagter eller på anden måde er bruger af ejendommen. Det afgørende er, at medlemmet driver jordbruget. Det vil sige, at medlemmet via personligt arbejde deltager i driften af jordbruget, herunder udfører administrative opgaver. Et medlem anses for at drive jordbrug, selv om den pågældende evt. har ansat andre til at udføre arbejdet, eller arbejdet udføres af en maskinstation.

Et medlem, der ejer et landbrug sammen med sin ægtefælle, vil kun anses for at drive landbruget, hvis medlemmet via personligt arbejde deltager i driften af landbruget.

Areal - bortforpagtning/udlejning

En ejendoms areal må højst være på 10 hektar. Et medlem kan bringe ejendommen ned under arealgrænsen ved at bortforpagte eller udleje en del af jorden, således at arealet for den resterende del ikke overstiger grænsen.

Det er et krav, at medlemmet fremlægger dokumentation for bortforpagtningen eller udlejningen og for det reducerede areal. Dokumentationen for det reducerede areal vil normalt kunne ske ved at sammenholde forpagtnings- eller udlejningsaftalen med kopi af det seneste specificerede ejendomsvurderingskema, såfremt det her igennem fremgår, at der er sket tilstrækkelig reduktion i arealet af den resterende ejendom.

Bortforpagtningen eller udlejningen skal ske ved en skriftlig kontrakt med mindst 5 års gensidig uopsigelighed. Ophører bortforpagtningen eller udlejningen, fx på grund af forpagters død, uden at blive afløst af en ny bortforpagtnings- eller udlejningsaftale, bortfalder retten til efterløn.

I ganske særlige tilfælde kan Pensionsstyrelsen godkende en kortere forpagtnings- eller udlejningsperiode end 5 år, jf. stk. 4.

Bortforpagtningen eller udlejningen skal medføre et reelt ophør med drift af det bortforpagtede areal og kan derfor ikke ske til ægtefælle, samlever eller umyndige børn. Det bemærkes, at et medlem ikke vil kunne bringe sig ned under arealgrænsen ved at braklægge en del af ejendommen.

Afgrøder - Dyrehold

Der må ikke dyrkes andre afgrøder end almindelige landbrugsafgrøder. Det er korn- og frøafgrøder, der omfatter rug, byg, hvede, havre, raps, sennep, foderærter mv. Det er endvidere grovfoderafgrøder, der omfatter vedvarende græs, græs til ensilering eller hø, roer, majs mv. og kartofler. Derimod er fx frugtavl, gartneri og dyrkning af frilandsgrøntsager og konsumærter, frøavl (græsfrø og grøntsagsfrø til udsæd, valmuer mv.), juletræer og pyntegrønt ikke tilladt. Bestemmelsen omfatter alene salgsafgrøder. Dyrkning af afgrøder til eget forbrug er ikke begrænset.

Det er også et krav, at et eventuelt husdyrhold i alt væsentligt er til eget forbrug. Det vil sige, at enkelte tilfælde af salg ikke medfører, at medlemmet må udtræde af efterlønssordningen.

Et husdyrhold må ikke være tilrettelagt med salg af dyr eller animalske produkter for øje.

Arbejdstimer ved jordbruget skal angives på den årlige efterlønserklæring.

Et medlem, der har drevet et jordbrug i perioden med efterløn efter reglerne i § 58, og som vælger at overgå til at arbejde frit (fleksibelt) mod fradrag i efterlønnen, kan ikke fortsætte med at drive jordbruget. Dette vil kræve en tilladelse efter reglerne i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn.

Tilladt selvstændig virksomhed

Til § 59

Udøvelse af selvstændig virksomhed er ikke tilladt i efterlønssperioden, dog bortset fra drift af et mindre jordbrug og enkeltstående arbejdsopgaver, der har karakter af selvstændig virksomhed.

I særlige tilfælde kan der dog gives tilladelse til at videreføre eller begynde selvstændig virksomhed i højst 200 timer årligt. En tilladelse kan fx gives til de former for selvstændig bibeskæftigelse, der kan udføres, uden at det medfører begrænsninger i dagpengeretten ifølge reglerne om udøvelse af selvstændig virksomhed ved bibeskæftigelse.

Som eksempler kan nævnes drift af en mindre udlejningsejendom, biavl med højst 15 bistader, fredskov på højst 5 ha., der ligger på et medlems faste bopæl eller fritidsbopæl (fx et sommerhus) og drift af egen vindmølle.

En tilladelse til at udøve selvstændig virksomhed kan gives af a-kassen. A-kassen skal i hvert enkelt tilfælde vurdere, om det er sandsynliggjort, at virksomheden ikke nødvendiggør en samlet arbejdsindsats på mere end 200 timer årligt.

Det betyder, at både den egentlige drift, alt administrativt arbejde og transporttid mv. skal kunne udføres inden for de 200 timer. Virksomheden skal alene være baseret på medlemmets egen arbejdskraft. Et medlem kan ikke selv arbejde 200 timer og få arbejde herudover udført af ansatte i virksomheden.

Arbejdsindsatsen skal altid i det enkelte tilfælde - sammenholdt med oplysningerne om virksomhedens drift og tilrettelæggelse i øvrigt - forekomme sandsynlig.

Ved den konkrete vurdering af arbejdets omfang skal der bl.a. lægges vægt på oplysninger om virksomhedens art og omfang sammenholdt med omsætning og indtjening.

En ringe indtægt ved en virksomhed har dog ikke i sig selv nogen indflydelse på, om der kan gives tilladelse.

En tilladelse kan ikke gives, hvis et medlem ikke i tilstrækkelig grad kan sandsynliggøre, at arbejdet med virksomheden til enhver tid kan udføres inden for de 200 timer.

Et medlem skal også på ethvert tidspunkt kunne sandsynliggøre, at betingelserne fortsat er opfyldt, jf. stk. 2.

Der er ikke med bestemmelsen givet mulighed for at arbejde i ægtefællens virksomhed, heller ikke i kortere perioder som fx ferieafløser, vikar eller lignende.

Et medlem har mulighed for at få tilladelse til at udøve selvstændig virksomhed i op til 400 timer i hvert kalenderår mod fradrag i efterlønnen, hvis medlemmet vælger at arbejde frit mod fradrag i efterlønnen. Reglerne om at arbejde mod fradrag i efterlønnen er fastsat i lovens § 74 e, § 74 f, § 74 g og § 74 h.

En tilladelse til selvstændig virksomhed inden for 200 timer pr. kalenderår gælder kun så længe, medlemmet er omfattet af §§ 57 – 65 i denne bekendtgørelse. Hvis medlemmet går over til at arbejde frit (fleksibelt) mod fradrag i efterlønnen, har medlemmet ikke umiddelbart ret til at videreføre virksomheden. Det kræver tilladelse efter reglerne herom i bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn at videreføre virksomheden.

Frivillige ulønnede aktiviteter

Til § 60

Om den nærmere afgrænsning af de aktiviteter, der kan udføres, henvises til principperne i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv.

Et medlem skal skriftligt orientere a-kassen om aktiviteten ved arbejdets begyndelse, og hvis der sker væsentlige ændringer i aktivitetens art mv.

Beregning af arbejdstiden

Til § 61

Efter § 57 må arbejdet ikke overstige 200 timer hvert kalenderår. Efter § 61 fremkommer arbejdstiden i visse tilfælde ved en omregning af indtægten til timer ved brug af omregningssatsen. Heller ikke i de tilfælde må arbejdstiden overstige 200 timer.

Faktiske timer

Til § 61, stk. 1 og 2

Hvis arbejdstiden er kontrollabel efter reglerne om supplerende dagpenge, opgøres det faktiske time-tal. Det har ikke betydning, at timelønnen er højere end omregningssatsen.

Begrebet løntimer er defineret i bekendtgørelse om beskæftigelseskrav og dagpengeperiode. Der henvises til denne bekendtgørelse.

Omregning

Til § 61, stk. 3

Stk. 3 benyttes kun ved lønarbejde. Ved jordbrug, enkeltstående arbejdsopgaver, der har karakter af selvstændig virksomhed og tilladt selvstændig virksomhed, medregnes de timer, der er anvendt.

Hvis arbejdstiden ikke er kontrollabel, beregnes den ved at omregne indtægten til timer. Omregningen følger reglerne for dagpenge.

En omregning efter stk. 3 skal ske, hvis et medlem får væsentlig højere løn, end andre normalt får for tilsvarende arbejde. Det gælder også, selv om arbejdstiden kan kontrolleres.

Omregning skal også ske, hvis et medlems timeløn for samme arbejde, som medlemmet hidtil har haft, stiger væsentligt efter overgangen.

Byggearbejde

Til § 61, stk. 4 og 5

Ved mindre byggearbejder i egen bolig efter stk. 4 skal medlemmet oplyse det faktiske tidsforbrug til a-kassen.

Ved byggearbejder efter stk. 5 skal a-kassen have forudgående skriftlig meddelelse om påbegyndelse og forventet afslutning af byggeriet og den personlige medvirken. A-kassen kan forlange, at medlemmet tillige omgående giver skriftlig meddelelse, når den personlige medvirken hører op.

Forhåndstilladelse (Tilladelse til at arbejde i mere end 200 timer)

Til § 62

Bestemmelsen omfatter kun lønmodtagerarbejde, der kan udføres efter reglen i § 57, stk. 4, nr. 1.

Der kan gives tilladelse til at bevare et arbejde, som et medlem allerede har, når medlemmet går på efterløn, eller til at begynde et arbejde efter, at medlemmet er gået på efterløn.

Der tænkes på tilfælde, hvor en modtager af efterløn har eller ønsker at påtage sig en mindre beskæftigelse, men hvor 200 timers grænsen er til hinder herfor. En tilladelse tænkes navnlig givet i forbindelse med bierhverv, dvs. arbejde som normalt ikke udbydes som hovedbeskæftigelse.

»Særlige omstændigheder« omfatter sociale hensyn, fx tilfælde, hvor en modtager af efterløn har eller ønsker at få et barnebarn i døgnpleje.

En tilladelse kan gives til et arbejde, som et medlem allerede har, når medlemmet går på efterløn, eller til et arbejde som medlemmet senere påtager sig. Der kan således ikke gives en generel tilladelse til at arbejde ud over de tilladte 200 timer. I tilladelsen fastsættes et højeste timetal, baseret på enten arbejdets hidtidige omfang eller på oplysninger om det forventede omfang af det konkrete arbejde.

Hvis et medlem kan forudse, at arbejdet vil få et større omfang, end der er givet tilladelse til, kan medlemmet søge om at få tilladelsen udvidet.

Hvis et medlem ønsker at ophøre med et arbejde og påtage sig et andet, der overskrider 200 timers begrænsningen, skal der søges på ny.

Hvis arbejdet vil udgøre mere end 300 timer årligt, eller hvis a-kassen finder, at der ikke bør knyttes økonomiske vilkår til en tilladelse, skal sagen med en indstilling forelægges for direktøren for Arbejdsskadestyrelsen til afgørelse.

Kun når særlige omstændigheder taler for det, kan der gives en tilladelse til at arbejde mere end 300 timer årligt.

Reglen vil især kunne anvendes i tilfælde, hvor værdi af fri bolig indgår i indtægten, der skal omregnes til arbejdstimer (vicevært og lignende).

En tilladelse vil normalt blive givet på det vilkår, at indtægten ud over 200 timer fradrages krone for krone i efterlønnen.

Hvis et medlem har overtrådt vilkårene for en tilladelse, kan direktøren for Arbejdsskadestyrelsen give dispensation til, at medlemmet kan fortsætte med at arbejde efter 200-timers-reglen, jf. stk. 5.

En dispensation kan kun gives, hvis en overtrædelse findes særlig undskyldelig. Der henvises til eksemplerne nævnt i vejledningen til § 64.

Hvis medlemmet i forbindelse med overtrædelsen af en tilladelse har begået en forseelse mod a-kassen, kan lovens sanktionsbestemmelser bringes i anvendelse.

Bortfald af retten til at arbejde efter 200-timers-reglen

Til § 63

Fradraget udgør antallet af arbejdstimer, som et medlem har haft i kalenderåret forud for overgangen til at arbejde frit ganget med medlemmets efterlønssats pr. time. Hvis der har været tale om ukontrollabelt arbejde, skal der ske en omregning af indtægten til timer efter reglerne herom i § 61. Fradraget sker med udgangspunkt i den sats, som medlemmet modtager på det tidspunkt, hvor fradraget sker. Det er den regulerede timesats efter eventuelt fradrag for pension, der skal anvendes.

A-kassens adgang til at dispensere

Til § 64, stk. 2 og 3

Adgangen til at dispensere i § 64 er sat ind for at give mulighed for at afværgе konsekvensen af en mindre overskridelse.

Der kan kun dispenseres, hvis en overtrædelse findes særlig undskyldelig. Som eksempel herpå kan nævnes overtrædelser, der skyldes et medlems misforståelse af reglerne, anvendelse af omregningssatsen, fejlagtig sammentælling af beskæftigede timer og lignende.

Hvis der er tale om en bevidst overtrædelse, eller hvis et medlem efter at have konstateret en overtrædelse ikke giver a-kassen besked derom (svigstiltælde), bør der normalt ikke dispenseres.

Det følger af § 64, stk. 3, at der i alle tilfælde, hvor a-kassen giver dispensation, skal ske fradrag i efterlønnen krone for krone for indtægt som følge af overtrædelsen, således at medlemmet ikke har økonomisk fordel.

Hvis a-kassen finder, at fradragsreglen undtagelsesvis ikke bør anvendes, skal sagen forelægges med a-kassens indstilling for direktøren for Arbejdsskadestyrelsen til afgørelse, jf. § 64, stk. 4.

A-kassen kan således kun dispensere for de overtrædelser, der er nævnt i § 64, stk. 2, og kun på den i stk. 3 nævnte betingelse.

Har et medlem i forbindelse med en overtrædelse af reglerne begået en forseelse mod a-kassen, kan der også blive tale om sanktion ifølge lovens almindelige regler.

Til § 64, stk. 4

En tilladelse vil normalt blive givet på betingelse af, at indtægten for arbejdet ud over det tilladte fradrages krone for krone i efterlønnen.

Der kan dog gives en dispensation uden økonomiske vilkår, fx ved helt bagatelagte forseelser, eller der kan fastsættes skærpede betingelser.

Oplysningspligt

Til § 65

Et medlem har pligt til omgående at give meddelelse til a-kassen, hvis reglerne i § 57 ikke overholdes.

Den årlige efterlønserklæring anvendes dels til kontrol af, om betingelserne for at bevare retten til at arbejde efter 200-timers-reglen er til stede, dels til kontrol af, om et medlem har haft en indtægt, der påvirker efterlønnen.

Det er en forudsætning for fortsat udbetaling af efterløn, at erklæringen er afleveret til a-kassen inden den 10. januar. Er erklæringen ikke modtaget til tiden i a-kassen, kan a-kassen træffe afgørelse om, at udbetaling af efterløn standses, mens forholdet undersøges. Der henvises i øvrigt til lovens § 87, stk. 5, om hvornår a-kassen har pligt til at standse udbetalingen, samt til vejledning om almindelige krav til a-kassernes sagsbehandling og afgørelser. Et medlem kan pålægges sanktioner, jf. lovens regler herom,

hvis denne ikke giver oplysninger om forhold, der er af betydning for retten til efterløn, eller hvis medlemmet giver a-kassen urigtige oplysninger.

Feriegodtgørelse

Til § 66

Ifølge lov om ferie optjenes ferie i et kalenderår. Optjeningsåret løber fra 1. januar til 31. december. Ferien holdes i ferieår, som løber fra 1. maj til 30. april i det følgende år.

Til § 66, stk. 1

Det følger af § 30, stk. 1, i ferieloven, at en person, der forlader arbejdsmarkedet på grund af alder og går på efterløn efter reglerne om ret til at arbejde i 200 timer årligt uden fradrag i efterlønnen, kan få feriegodtgørelse udbetalt for tidligere og løbende optjeningsår ved overgangen til efterløn. Udbetalingen kan ske, når der foreligger en afgørelse fra en a-kasse om overgang til efterløn efter disse regler. Der skal således ske fradrag i efterlønnen, uanset om udbetalingen af feriegodtgørelsen sker i perioden med efterløn, før overgangen til efterløn, eller selv om medlemmet ikke hæver feriegodtgørelsen.

En lønmodtager, der fratræder i forbindelse med flytning til udlandet, kan efter ferieloven få udbetalt sine feriepenge for tidligere og løbende optjeningsår som et engangsbeløb uden at holde ferie. Sker flytningen til udlandet ved overgang til efterløn medfører udbetaling af feriegodtgørelse fradrag i efterlønnen i henhold til denne bestemmelse.

Eksempel:

Et medlem, der forlader arbejdsmarkedet og går på efterløn den 1. juli 2011, får feriegodtgørelse, der ikke allerede er brugt, udbetalt i forbindelse med overgangen til efterløn, jf. § 30, stk. 1, nr. 1, i ferieloven. Udbetalingen er for optjeningsåret 2010 og 2011 frem til udgangen af juni måned. Udbetalingen dækker således tidligere og løbende optjeningsår.

Feriegodtgørelse optjent i en delpensionsperiode er også omfattet af denne bestemmelse.

Feriegodtgørelse skal medføre fradrag i efterlønnen. Det gælder uanset, om ferien holdes, udbetales som beskrevet i stk. 1, eller medlemmet vælger ikke at hæve feriegodtgørelsen. Da medlemmet kan få udbetalt feriegodtgørelse både for det tidligere og løbende optjeningsår, kan antallet af dage, hvorpå der skal ske fradrag på grund af ferie, overstige de feriedage, der optjenes på et år.

Til brug for a-kassens sagsbehandling skal a-kassen i brevet til medlemmet om overgang til efterløn efter 200-timers-reglen bede medlemmet om at dokumentere antallet af feriedage, som medlemmet har til gode for tidligere og løbende optjeningsår og størrelsen på feriegodtgørelsen.

Til § 66, stk. 2-4

For beregningen af fradraget for ferie henvises der til afsnittene til § 37, stk. 3, 4, 5 og 6.

Til § 66, stk. 5

Et medlem, der vælger at overgå til at arbejde efter reglerne om fleksibel efterløn midt i et optjeningsår, skal enten betale den for meget udbetalte efterløn tilbage eller have modregnet i efterlønnen for det antal timer, medlemmet måtte have arbejdet inden for 200-timers-reglen i kalenderåret. Det betyder, at feriepenge, der er optjent som følge af arbejdstimer i optjeningsåret, i det følgende ferieår skal medføre fradrag efter reglerne i § 37.

Til kapitel 16

Optjening af anciennitet ved perioder med bruttorevalideringsydelse eller indbetaling af bidrag til fleksydelsesordningen

Til § 67

Bestemmelsen omhandler medlemmer, der på grund af sygdom har meldt sig ud af a-kassen før den 1. juli 1999. Det er en betingelse, at medlemmet efterfølgende tilkendes eller er tilkendt bruttorevalideringsydelse efter lov om en aktiv socialpolitik. Revalideringsydelse efter den tidligere bistandslovs regler sidestilles hermed. Et sådant medlem, der er genoptaget som medlem af a-kassen, kan medregne perioden med bruttorevalideringsydelse til opgørelse af forudgående anciennitet uden at efterbetale bidrag til arbejdsløshedsforsikringen og bidrag til efterlønsordningen.

Hvis et medlem er udmeldt på grund af sygdom inden tilkendelse af bruttorevalideringsydelse, vil denne periode ikke afbryde medlemskabet i relation til reglen om 10/15 år og 20/25 år. Perioden uden medlemskab kan dog ikke medregnes til opgørelse af medlemsanciennitet.

Der stilles ikke krav til, efter hvilke regler medlemmet optages på ny. Medlemmet kan således optages som dimittend eller på baggrund af arbejde.

I tilfælde, hvor et medlem ikke optages straks efter udløbet af perioden med bruttorevalideringsydelse, har Arbejdsskadestyrelsen mulighed for at give en dispensation efter lovens § 74 a, stk. 7. En sådan dispensation vil normalt forudsætte, at bidrag til arbejdsløshedsforsikringen og eventuelt efterlønsbidrag efterbetales fra ophøret med bruttorevalideringsydelse.

Eksempler:

En person, der er født 1. juli 1962, meldte sig ind i en a-kasse den 1. juli 1982. På grund af sygdom meldte personen sig ud af a-kassen den 1. januar 1998. Pr. 1. juli 1998 fik personen tilkendt bruttorevalideringsydelse i forbindelse med påbegyndt uddannelse. Efter endt uddannelse blev personen den 1. juli 2001 dimittendoptaget i en a-kasse og samtidig ophørte udbetalingen af bruttorevalideringsydelse.

Personen er aldersmæssigt omfattet af lovens § 74 a, stk. 4, 3. pkt. Da personen kan medregne perioder med bruttorevalideringsydelse til kravet om anciennitet og indbetaling af efterlønsbidrag, har personen ikke et afbrud i sit medlemskab og sin indbetaling af efterlønsbidrag. Det er derfor ikke nødvendigt at søge om en dispensation, jf. lovens § 74 a, stk. 7.

Optages samme person først i en a-kasse den 1. september 2001, vil personen ikke kunne opfylde kravet i § 74 a, stk. 4, 3. pkt., om uafbrudt medlemskab og indbetaling af efterlønsbidrag fra den 1. juli 1999 til mindst det fyldte 60. år. Der skal i dette tilfælde søges om en dispensation hos Arbejdsskadestyrelsen for perioden fra bruttorevalideringsydelsens ophør og tidspunktet for optagelsen i a-kassen.

Til § 68

Bestemmelsen omhandler medlemmer, der på grund af visitation til et fleksjob bliver tilmeldt fleksydelsesordningen efter lov om fleksydelse. Da anciennitetsreglerne i efterlønsordningen og i fleksydelsesordningen skal fungere sideløbende, er det muligt for en person at overføre optjent anciennitet og indbetaling af bidrag fra den ene ordning til den anden uden at skulle efterbetale bidrag for perioder, hvor der er indbetalt til den anden ordning.

Perioder, hvor en person ikke har indbetalt til nogen af ordningerne, kan ikke medregnes til optjening af anciennitet.

I særlige tilfælde kan personer, der tidligere har indbetalt efterlønsbidrag, medregne manglende anciennitet i op til 12 måneder til optjening af anciennitet til fleksydelsesordningen uden at skulle efterbetale fleksydelsesbidrag, jf. § 2, stk. 2, i lov om fleksydelse. Det er dog et krav, at den manglende anciennitet ligger umiddelbart forud for den første tilmelding til fleksydelsesordningen.

Eksempelvis vil en person, der har fået tilkendt sygedagpenge, og som følge af manglende rådighed har meldt sig ud af a-kassen, få medregnet op til 12 måneders manglende anciennitet til fleksydelsesordningen. Disse måneder vil også kunne medregnes ved optjening af anciennitet i efterlønsordningen.

Hvis medlemmet skal opfylde efterlønsordningens anciennitetskrav ved uafbrudt anciennitet, jf. arbejdsløshedsforsikringslovens § 74 a, stk. 2 – 5, og medlemmet har et afbrud i indbetalingen af bidrag, fx ved skift fra den ene ordning til den anden, kræves Arbejdsskadestyrelsens dispensation for afbruddet, jf. § 74 a, stk. 7.

Til kapitel 17

Ikrafttræden mv.

Til § 69

Denne vejledning erstatter vejledning nr. 129 af 13. december 2006 om fleksibel efterløn.

Pensionsstyrelsen, den 27. juni 2011

BENT NIELSEN

/ Charlotte Hvid Olavsgaard